

Rugsėjo mėnesį ir lietuvų būrys bus išvestas iš Kroatijos

Vilnius, rugpjūčio 12 d. (LR) — Jungtinės Tautos išves daugumą savo karių iš Kroatijos, rugpjūčio 10 d. pareiškė JT generalinio sekretoriaus pasiuntinys buvusioje Jugoslavijoje Yasushi Akashi. Dauguma taikos palaikytojų, pasak jo, iš Kroatijos išvyks per keletą mėnesių.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, manoma, jog Danijos taikos palaikymo batalionas, kuriame taikos palaikymo misiją Kroatijoje vykdo ir Lietuvos karių būrys, bus išvestas rugsėjo mėnesį.

Lietuvos taikos palaikytojų būrys LITPLA-2 jau daugiau kaip penkis mėnesius esantis Kroatijoje, kaip buvo numatyta, turi sugrįžti namo rugpjūčio 19 dieną, pranešė būrio vadovas leitenantas Marijus Kazlauskas. Krašto apsaugos ministerijos Tarptautinių ryšių departamento direktoriui P. Malakauskui.

Lietuvių taikos palaikytojai ketina palikti Kroatiją kartu su danais rugpjūčio 15 d., tačiau gali būti, jog kelionė bus atidėta kelioms dienoms ar net savaitė. Nors jau susitarta dėl lėktuvo ir oro koridoriaus, neiški, kokia bus padėtis išvykimo dieną.

Šiuo metu, pasak P. Malakausko, Lietuvos taikdarius pavojaus negresia, nes toje vietoje, kur dislokuotas jų būrys — Sunjose kaime, mūšiai nevyksta. Lietuvos taikos palaikytojų misija nepakitusi — jie turi stebėti, ar nepažeidžiamos žmogaus teisės.

LITPLA-2 būrį pakeis šiuo metu Danijoje besitreniruojantis LITPLA-3 būrys. Tačiau dar neiški, kada šis būrys išvyks į Kroatiją. Šeši iš 32 LITPLA-2 būrio karių ketina pasilikti Kroatijoje tarnauti ilgiam.

Rusija nepatenkinta Karaliaučiaus klausimo aptarimu

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (AGEP) — Rugpjūčio 3 d. Vilniuje, minint 50-ąsias pokario Europos pasidalijimo metines, Mažosios Lietuvos Reikalų Taryba surengė apskrito stalo simpoziumą tema „Potsdamas ir Lietuva“. Simpoziume kalbėta, kad kaip tik rugpjūčio 2 d. baigėsi Berlyno (Potsdamo) konferencijoje Sovietų Sąjungai suteiktas laikinas mandatas valdyti dalį istorinės Prūsijos valstybės, tai yra, vakarines Baltų žemes.

Konferencijoje pritarė Mažosios Lietuvos reikalų tarybos minčiai siekti, kad sutelktomis pastangomis būtų apsaugotas lietuvių istorinis tęstinumas Karaliaučiaus krašte ir pripažinta jų prigimtinė teisė grįžti į savo prosenelių žemę.

Diskusijoje, be kitų, dalyvavo Seimo nariai Bronius Genzelis, V. Landsbergis, buvęs derybų su Rusija delegacijos vadovas ambasadorius Česlovas Stankevičius.

Komentuodama Vilniuje vykusią diskusiją, Kaliningrado srities administracijos vadovo pavaduotoja I. Kuznecova sakė, jog diskusijos dalyviai nepaisė jokių tarptautinės teisės normų ir parodė nepagarbą ne tik savo kaimynams, bet ir savo tautai. Ji pabrėžė, kad be Potsdamo

„Jungtinių Tautų pasitikėjimo atkūrimo misijoje Kroatijoje“ (UNCRO) tarnauja 12,400 žydųjų šalmų, JT stebėtojų ir JT civilių policininkų, iš jų 10,800 yra ginkluoti.

Nedidelė dalis JT taikos palaikytojų, pasak Yasushi Akashi, tęs savo misiją Rytiniame sektoriuje, kuris apima Rytų Kroatiją. Šioje dalyje serbai tebekontroliuoja apie 4,6% šalies teritorijos, besiribojančios su dabartine Jugoslavija.

Kroatijos užsienio reikalų ministras Mate Granič pareiškė, jog JT misija Rytų sektoriuje turi likti tokia pat, kaip ir dabar, o kitose šalies vietose ji turi būti pakeista.

Y. Akashi nuomone, naujame JT misijos mandate bus numatyta stebėti Kroatijos ir Bosnijos pasienį bei kontroliuoti, ar nepažeidžiamos žmogaus ir mažumų teisės. Pasak jo, šia misija vykdys neginkluoti JT stebėtojai ir JT civiliai policininkai.

Y. Akashi tikisi, jog Kroatijos vyriausybė sutiks leisti JT misijos buvusioje Jugoslavijoje štabui likti Zagrebe.

Jis taip pat užsiminė, jog JT vadovybė svarsto galimybę sumažinti JT pajėgas Bosnijoje, kadangi čia bus dislokuota 12,500 greitojo reagavimo pajėgų karių. Šios pajėgos turėtų garantuoti JT taikdarius saugumą.

Pirmieji žydrieji šalmai į Kroatiją atvyko 1992 metais. Jie buvo dislokuoti 10-15 kilometrų pločio atskyrimo zonoje tarp kroatų ir serbų pajėgų. Taikos palaikytojų užduotis buvo stebėti Kroatijos ir serbų pajėgų judėjimą bei kontroliuoti, kaip vykdomos paliaubos.

„Tuo tarpu su Mėmelio kraštu ne taip jau paprastai. Lietuva nėra Sovietų Sąjungos teisių perėmėja ir Vokietija Lietuvai karo nepralaimėjo. Todėl Lietuvai iš Sovietų Sąjungos sudėties derėjo išeiti su 1938 m. priimtos Lietuvos konstitucijos sienomis“, kalbėjo I. Kuznecova.

„Tuo tarpu su Mėmelio kraštu ne taip jau paprastai. Lietuva nėra Sovietų Sąjungos teisių perėmėja ir Vokietija Lietuvai karo nepralaimėjo. Todėl Lietuvai iš Sovietų Sąjungos sudėties derėjo išeiti su 1938 m. priimtos Lietuvos konstitucijos sienomis“, kalbėjo I. Kuznecova.

Bernatonis pavyzdžiu stato afrikiečius

Vilnius, rugpjūčio 16 d. (Elta) — Pokalbyje su Seimo pirmininko pavaduotoju Juozu Bernatoniui, Burundžio Respublikos ambasadorius Lietuvai Emanuel Gahungu išreiškė Burundžio parlamento — Nacionalinės Asamblėjos — pageidavimą bendradarbiauti su Lietuvos Seimu.

Burundis yra viena iš nedidelių centrinės Afrikos valstybių. Apie 28,000 kvadratinį kilometrų užimančioje šalyje (Lietuvos teritorija — 65,000 kv. km) gyvena beveik 5 milijonai žmonių. Šalyje vyksta ginkluoti konfliktai tarp Tutsi ir Hutu genčių. Tačiau, kaip pasakė ambasadorius, po užpernai įvykusių rinkimų į Nacionalinę

300 žmonių buvo užmušti ir 400 sužeisti apie 3 val. ryto sekmadienį šiaurinėje Indijoje, netoli sostinės New Delhi, kai vienas greitasis traukinys visu greičiu įvažiavo į stovintį traukinį. Nelaimė įvyko kai pirmam traukiniui užvažiavus ant karvės jis negalėjo toliau važiuoti, nes karvė buvo įsipainiojusi į jo stabdžius. Geležinkelio išmininkas, negavęs žinios apie stovintį traukinį, neįspėjo apie tai po jo važiuojančio greitojo traukinio. Pirmame traukinyje buvo apie 1,300 keleivių, ant rame — apie 900; nelaimės metu daugumas keleivių miegojo. Ši avarija buvo didžiausia Indijos traukinių istorijoje. Indijos geležinkelių sistema yra ketvirtoji didžiausia pasaulyje, bet labai lėtai modernizuojama — daugumoje dar neturi kompiuterizuotos signalizacijos.

Lietuvos premjero susitikimai Taline ir Rygoje

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (AGEP) — Rugpjūčio 11 d. Estijoje viešėjo Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius. Su Estijos premjeru sutarta, kad dar šį mėnesį bus baigtas ruošti dvišalis susitarimas dėl investicijų skatinimo ir apsaugos.

Kaip praneša Elta rugpjūčio 11 d., Lietuvos ir Estijos ministrų pirmininkai tuo metu svarstė abiem šalims svarbų susitarimą dėl bendradarbiavimo socialinės apsaugos srityje. Šio dokumento parengimą apsunkina tai, kad Lietuvoje ir Estijoje yra skirtingos sveikatos draudimo sistemos.

Tikimasi, kad po dviejų ekspertų grupių susitikimų dokumento tekstas jau gali būti ratifikuotas. Tai galėtų būti atlikta rugsėjo mėnesį. Tokį susitarimą Lietuva jau yra pasirašiusi su keliomis valstybėmis.

Anot Eltos pranešimo, dar vienas svarbus klausimas — valstybės sienos apsauga. Lietuva seniai siūlo, kad visos trys Baltijos valstybės idiegtų vienodą sienos apsaugos technologiją. Lietuvos vyriausybės vadovas pabrėžė, kad trijų

Asamblėja, pavyko sudaryti koalicinę vyriausybę. Joje 55% vietų teko rinkimus laimėjusiems Nacionaliniam Frontui, kitos teko opozicijai. Nesutarimai tarp genčių ir kova šiek tiek apribo, sakė jis.

Juozas Bernatonis nuomone, Burundžio pavyzdys yra „tam tikra prasme pamoka ir Lietuvos politikams“. „Laimėjė rinkimus į Seimą, mes siūlėme opozicinėms partijoms sudaryti koalicinę vyriausybę, tačiau susilaukėme neigiamo atsakymo. Dabar ir ypač ateityje tai reikėtų įsidėmėti“, sakė jis pokalbyje su (Eltos) korespondentu.

Juozas Bernatonis pavaduoja Seimo pirmininką Česlovą Jur-

valstybių pastangas apsaugoti sienas nuo nelegalių emigrantų, narkotikų ir radioaktyviųjų medžiagų kontrabandos galėtų geriau koordinuoti Baltijos Ministrų Taryba. Tai padėtų geriau keistis informacija, spręsti techninius klausimus. Tokią idėją remia ir Skandinavijos šalys. Siūloma keistis nepageidaujamų asmenų — žinomų kriminalinių nusikaltėlių — sąrašais, kad vieninga Baltijos vizų zona negalėtų naudotis nusikalstamo pasaulio atstovais. Planuojama suvienodinti vizų rinkliavos ir kitų konsulinę paslaugų mokestį, bendrai įvesti nesuklastojamas vizas su hologramomis.

Lietuvos delegacija pasiūlė kuo greičiau visose trijose Baltijos valstybėse įvesti vienodus muitinės dokumentus, kad su viena muitinės deklaracija būtų galima įvažiuoti į visas Baltijos šalis. A. Šleževičius informavo Estijos delegaciją apie Lietuvos ir Latvijos muitinių tarnybų bendrą darbą.

Buvo pareikštas pageidavimas, kad Lietuvos ir Estijos muitinių tarnybos naudotųsi vieninga kompiuterių sistema. Estijos vyriausybės vadovas Tiit Vaehi pabrėžė krovinų pervežimo sutarties svarbą. Pasirašius šią sutartį, pajudėtų „Via Baltica“ projekto reikalai, būtų sudarytos galimybės geriau kovoti su kontrabanda — tranzito sutartis suteiktų teisę griežčiau kontroliuoti pervežamus krovinius.

Lietuvos ir Estijos delegacijos pasikeitė nuomonėmis ir apie šalių prekių importo politikos patyrimą. Kadangi Lietuvoje šioje sferoje nuveikta daugiau, Estija norėtų perimti patyrimą iš Lietuvos.

Buvo aptartos Baltijos valstybėse gyvenančių žmonių be pilietybės judėjimo galimybės. Tokiems gyventojams išduodami asmens dokumentai suteikia teisę laisvai keliauti Baltijos valstybėse. Tačiau iškyla kita problema — tokių dokumentų patikimumas. Lietuva ir Estija siūlo atlikti kruopščią asmenų be pilietybės dokumentų ekspertizę. Kol kas tokie dokumentai nenumatyti trišaliuose susitarimuose. Taip pat buvo konstatuota, kad lengvats nuolatiniams Karaliaučiaus srities gyventojams taikomos tik Lietuvos teritorijoje.

Aptarta užsienio valstybių piliiečių, keliaujančių su vizomis vieningoje Baltijos vizų zonoje, pasų žymėjimo pasienyje tvarka. Estijos ministras pirmininkas teigė, kad sienos perėjimo punktų modernizavimas — prioritetas artimiausių metų uždavinys. Tokie procesai turėtų vykti visose Baltijos šalyse. Premjerų derybos vyko tris su puse valandos.

Grįždamas iš Estijos A. Šleževičius trumpai lankėsi Rygoje, kur susitiko su Latvijos premjeru Maris Gailis. Susitikime aptarta jūros sienos nustatymo problema, tartasi kaip perskirtyti oro erdvės kontrolės zoną. Tai gana svarbu, nes už civilinės aviacijos lėktuvų aptarnavimą surenkami nemaži pinigai, o Lietuva šiuo metu turi vieną moderniausių Europoje oro erdvės kontrolės sistemą. Abi pusės sutinka, kad Lietuva privalo gauti daug didesnę zoną negu turi iki šiol.

Numatoma rugsėjo mėnesį Ventspilio uoste surengti dar vieną abiejų šalių ministrų pirmininkų susitikimą.

Rugpjūčio vidury Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasisakė, kad būtų pagreitinamas Baltijos valstybių Muitų sąjungos igyvendinimas, o kartu — geriau kontroliuojamos visų trijų Baltijos šalių rytinės sienos su Rusija ir Baltarusija.

Kiek anksčiau Taline tarėsi Latvijos, Lietuvos ir Estijos vidaus reikalų ministrai. Jie pasirašė susitarimą dėl žinybų bendradarbiavimo bei bendrų veiksmų kovojant su organizuotu nusikalstamumu.

Prezidentas kalbėjo kadencijos įpusėjimo proga

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (AGEP) — Prezidentas Algirdas Brazauskas, rugpjūčio 14 d. minėdamas savo kadencijos pusiukelį, savo kalboje per televiziją pastebėjo, kad per jo prezidentavimo laikotarpį buvo sustabdytas ekonominis nuosmukis, o kai kuriose ekonomikos srityse „galima pastebėti ir pagyvėjimą“. Jis pasidžiaugė, kad per pastaruosius dvejus metus pavyko sustabdyti tiek infliaciją, tiek kainų augimą.

Prezidentas daug dėmesio skyrė bankininkystės reikalams. Brazauskas žadėjo, kad bus ieškoma būdų spręsti problemą dėl infliacijos nuvertėjusių indėlių. Kaip labai teigiamą žingsnį jis įvertino lito susiejimą su doleriu.

Dėl blogai surenkamų mokesčių prezidentas Brazauskas kritikavo vidaus reikalų ministeriją, ekonominę policiją, mokesčių inspekciją ir pasienio tarnybą. Prezidentas ypač pabrėžė, kad iki šiol nei Vidaus reikalų ministerija, nei vyriausybė neišsprendė pasienio tarnybos techninio aprūpinimo problemų.

Dauguma apžvalgininkų Algirdo Brazausko prezidentavimo stilių vadina nepakankamai ryžtingu pereinamajam reformų laikotarpiui. Gan teigiamai vertinama tai, kad iš esmės išliko užsienio politikos tęstinumas, ypač kalbant apie integraciją į Europos Sąjungą bei nusistatymą siekti narystės Europos gynybos sąjungoje NATO. Blogiau vertinami jo vidaus politikos pasiekimai. Ypač daug nepasitenkinimo kyla dėl nepakankamo prezidento demokratijos pagrindų suvokimo — nuolat primenamas jo raginimas nedalyvauti praėjusių metų referendumu.

Rugpjūčio 14 d. BNS žinių agentūros pranešime rašoma, jog prezidentas Algirdas Brazauskas įžengė į antrąją savo kadencijos pusę, išsaugojęs buvusių partinių bendražygių simpatijas, tačiau neįgijęs

daugiau opozicijos pasitikėjimo. Valdanciosios LDDP Seimo frakcijos seniūnas Gediminas Kirkilas mano, jog A. Brazauskas išskleidė skeptikų nuogastavimus, kad jis bus „vienpartinis prezidentas“. Anot jo, „prezidentas ne visada pritaria LDDP pozicijai ir neretai atsižvelgia į opozicijos nuomonę. A. Brazauskas atlieka stabilizuojantį vaidmenį visuomenėje, įgyja tarptautinį autoritetą, yra aktyviai veikiantis Prezidentas“, sako G. Kirkilas.

Visiškai priešingai A. Brazausko įpusėtą prezidentavimo kadenciją vertina opozicijos atstovai. Konservatorių partijos pirmininko pavaduotojas Antanas Stasiškis pirmąją prezidento kadencijos pusę apibūdina lakoniškai „blogai“.

A. Stasiškis ypač nesutinka su nuomone, kad prezidentas atlieka stabilizuojantį vaidmenį ir yra atsiborijos nuo partinių interesų. „Visa LDDP veikia nukreipta į visuomenės kiršinimą, o A. Brazauskas vykdo LDDP politiką“, mano A. Stasiškis. Jis sako nepastebėjęs, jog prezidentas atsižvelgė į opozicijos siūlymus, ir linki, kad antroji jo kadencijos pusė būtų „kuo trumpesnė“.

Pasak paskutiniųjų skelbtų duomenų, populiariausių Lietuvos politikų sąrašas prezidentas užėmė antrąją vietą nežymiai atsilikdamas nuo jame nuolat lyderiaujančio Seimo vicepirmininko centristo Egidijaus Bičkausko ir toli lenkdamas savo smarkiausių kritiką — Seimo opozicijos vadovą Vytautą Landsbergį.

Po Seimo rinkimų 1992 m. rudenį A. Brazauskas tapo laikinai einančiu šalies vadovu pareigas. Prezidentu jis buvo išrinktas 1993-ųjų vasario 14-ąją, o pagal Lietuvos Konstituciją Prezidentas yra renkamas penkeriems metams. Taigi dabar yra pati kadencijos pusiukelė.

Argentinos provincija nori prekybos ryšių su Lietuva

Vilnius, rugpjūčio 14 d. (Elta) — Argentinos prezidentas Carlos Saul Menem atsiuntė Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui laišką, kuriame dėkoja už sveikinimus, antrą kartą išrinkus jį šalies vadovu.

Laišką Algirdui Brazauskui įteikė Lietuvos valstybės konsultantas ekonomikos reikalais su Pietų Amerikos šalimis, Lietuvos Informacijos Biuro Argentijoje vadovas Artūras Mičiūdas.

Jis taip pat perdavė Chaco provincijos gubernatoriaus, lietuvių kilmės argentiniečio Rolando Taugino laišką. Jame, be kita ko, siūloma užmegzti prekybos ryšius tarp šios provincijos ir Lietuvos verslininkų.

Artūras Mičiūdas buvo neseniai pasibaigusiu V Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių sveičias. Į Lietuvą jis atvyko aštuntą kartą. „Kiekvieno apsilankymo metu pamatau vis daugiau gerų permąjū Lietuvos gyvenime“, sakė jis pokalbyje su Eltos korespondentu. „Ypač džiaugiuosi, kad Lietuvoje pavyko pažaboti infli-

acija, šalies ekonomija iš esmės yra stabili. Tikiuosi, jog pamažu atsigaivins ir Lietuvos pramonė, plėsis prekyba su užsieniu, tarp jų ir su Pietų Amerikos šalimis“.

Argentinos lietuviai labai laukia Lietuvos prezidento apsilankant Argentinoje, kalbėjo Mičiūdas. „Mes tikimės ir neabejojame, kad šis vizitas prisidės prie pasaulio lietuvių vienybės stiprinimo, politinių ir ypač ekonominių ryšių tarp Argentinos ir Lietuvos plėtojimo“.

A. Brazausko vizitas į kelias Pietų Amerikos šalis planuojamas kitais metais.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 22 d.: Švč. M. Marija Karalienė; Violeta, Karijotas, Tautminas.

Rugpjūčio 23 d.: Šv. Rožė Liemetė, mergelė (1586-1617); Pilypas, Baumilas, Gilius, Liudytė. 1939 m. pasirašytas slapta Sovietų Sąjungos ir nacių Vokietijos Molotov-Ribbentropo paktas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

AR VERTA VARTOTI VITAMINĄ E?

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Apie vitaminą E jau buvo rašyta „Drauge“, bet nauji tyrimai bei stebėjimai duoda vis daugiau papildomų žinių, todėl ir verta apie jį dar kartą pakalbėti.

Vis daugiau ir daugiau duomenų rodo, kad oksiduotas LDL (blogasis cholesterolis) atlieka didelę rolę kraujo indų arteriosklerozės susidarymui. Oksiduotas LDL prilimpa prie arterijos vidaus sienelės ir sukelia toje vietoje daug pakitimų, dėl kurių susidaro arterosklerozė. Didėsnis vitamino E kiekiai gana efektingai stabdo LDL oksidaciją ir tuo pačiu mažina galimybę jam prilipti prie kraujo indo sienelės. Jis taip pat plečia kraujo indus bei kapiliarus ir atleidžia arterijų spazmus. Vitaminas E, be to, dar veikia tiesiogiai ir kraujo krešulį, stabdo jo plėtimąsi ir mažina embolizmo galimybę. Gydant tromboflebitą didesniais vitamino E kiekiais (600-800 IU), gaunami gana geri rezultatai. Taip gydant tromboflebitą galima apsaugoti žmogų nuo plaučių embolizmo, nes tokio gydymo metu embolai beveik nesudaro. Vartoti vitamino E didesnius kiekius nėra pavojus, išskyrus aukšto kraujo spaudimo atvejus. Padidintu kraujo spaudimu atveju jo kiekis turi būti mažinamas.

Viena vėliausių Dallas, Texas universiteto, South Western Medical Center studijų, rodo, kad norint sumažinti LDL oksidaciją, reikia imti vitaminą E didesniais kiekiais, nemažiau 400 IU. Nepaisant, kad US RDA (US recommended daily allowance) yra 30 IU. „New England Journal of Medicine“ 1993 metais gegužės 20 dienos leidinyje paskelbė 89.245 medicinos seserų 8 metų stebėjimo rezultatus. Stebimos medicinos seserys, 34-59 metų amžiaus, buvo detalai apklaustos, ką jos valgė 8 metų eigoje ir kokius imdavo papildomus vitaminus. Studija parodė, kad tos, kurios kasdien papildomai ėmė didesnius vitamino E kiekius, nemažiau, kaip 100 IU ir ėmė ilgiau negu 2 metus, turėjo 40% mažiau širdies koronarinių indų susirgimų. Seserys, kurios ėmė mažesnius vitamino E kiekius, arba, kurios ėmė didesnius, bet trumpiau negu 2 metus laiko, nebuvo apsaugotos nuo širdies koronarinių indų ligų. Vienos nedidelės, bet gerai kontroliuotos, studijos buvo nustatyta, kad liginiai su koronarinių indų

pakitimais, kurie ėmė kasdien vitaminą E kartu su aspirinu, turėjo kur kas mažiau mirtingų širdies smūgių ir insultų negu tie, kurie ėmė tik aspiriną. Bet čia reikia priminti, kad tie liginiai, kurie ima kraują skystinančius vaistus pvz., hepariną arba coumadiną (warfariną) vitamino E didesnius kiekius imti negali, nes vitaminas E tokiu atveju gali sukelti kraujavimą tiek viduriuose, tiek smegenyse.

Vitaminas E imamas kartu su geležies preparatais, mineraline alyva ir estrogeno junginiais, nustoja veikimo. Yra manoma, kad vitaminas E gali būti naudingas ir prieš vėžio ligas, bet jo veikimas prieš vėžio ligas dar nėra tiksliai nustatytas. Vėžio ligų studijos yra daromos su laboratorijos gyvuliais. Beveik visi tokie tyrimai sugebėjimo, kad vitaminas E mažina galimybę vėžiui išsivystyti. Pavyzdžiui, sveikus gyvulius maitinant maistu, turinčiu karcinogeninių medžiagų, galima sukelti krūtų, storosios žarnos, stemplės ir burnos vėžį, bet, pridėjus į tokį maistą vitaminą E, vėžys daugeliu atvejų neišsivysto. Tokių bandymų su žmonėmis niekas nedaro, bet, stebint liginus, kurie serga burnos, plaučių, krūtų, skrandžio ir storosios žarnos vėžio ligomis, buvo pastebėta, kad jų kraujyje buvo kur kas mažiau vitamino E, negu sveikų žmonių kraujyje.

Žmogui senstant, organizmo atsparumas mažėja, nes laiko tėkmėje vis daugiau ir daugiau organizme susidaro kūno metabolizmo liekanų, vadinamų „free radicals“, kurios nuodija organizmą ir organizmas sensta. Tokio organizmo pajėgumas kovoti su ligomis mažėja, nes imunitetas silpnėja. Vitaminas E mažina riebalų oksidaciją, tuo pačiu mažina ir „free radicals“ formavimąsi. Studijos su gyvuliais ir senesniais žmonėmis rodo, kad vitaminas E stiprina imunitetą. Įtemptas fizinis darbas didina „free radicals“ organizmą ir daro žalą raumenims. Dr. W.J. Evans, Pensilvanijos universitete, nustatė, kad sunkaus darbo metu vitaminas E apsaugo raumenis nuo „free radicals“ žalingo veikimo.

Vitaminas E tirpsta riebaluose, todėl tie, kurie valgo mažai riebalų turintį maistą, mažiau gauna vitamino E. Tokiems reikia papildomai imti vitaminą E.

Procesija Vilniuje, teikiant Sutvirtinimo sakramentą.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

ATKURTA LIETUVOS KATALIKŲ MOTERŲ ORGANIZACIJA

Birželio 3 d. Vilniuje įvyksiamas steigiamajame suvažiavime buvo oficialiai atkurta iki sovietų okupacijos veikusi Lietuvos katalikų moterų sąjunga. Sveikindamas suvažiavo dalyves, Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis pabrėžė, jog „Lietuvos katalikės moterys visais laikais buvo tautos gyvybės ir tikėjimo saugotojos. Dar prieškarinio laikais susibūrusios į katalikų moterų draugijas gražiai darbovosi to meto visuomenėje“.

Arkivyskupo žodžiais, katalikų moterų sąjungos atkūrimas yra „atsakymas į Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II kvietimą imtis naujo evangelizacijos darbo šiandieninėje, vargų ir permainingo pasaulio Lietuviškoje visuomenėje“.

Arkiv. Audrys Juozas Bačkis nusakė, kokie turėtų būti atkurtos organizacijos siekiai. Pasak jo, atkurtoji Lietuvos katalikų moterų sąjunga turėtų „padėti kiekvienai narei eiti krikščioniškojo pašaukimo keliu, gyventi Evangeliją tarnaujant žmogui ir visuomenei, skleisti pagarbą žmogui asmenims kilnumui, gerbti neatimamą žmogaus teisę gyventi nuo pat jo prasidėjimo iki natūralios mirties, saugoti šeimą – gyvybę ir meilės lopšį, globoti vaikus – tautos ateitį, skatinti artimo meilę, evangelizuoti šių dienų kultūrą, baigiančią užmiršti katalikiškus principus“.

Ganytojas akcentavo, kad evangelizacijos darbas bus sėkmingas tikrai tuo atveju, jeigu jis bus vykdomas „glaudžioje vienybėje su Katalikų

Bažnyčia“, ir paminėjo popiežiaus Jono Pauliaus II apaštališkąjį paraginimą „Christifidelis Laici“. Tikslai Evangelijos dvasiai persunkus asmeninį ir bendruomeninį gyvenimą bei veiklą, galima savo aplinkoje skleisti „Dievo meilės ir gerumo karalystę“.

Suvažiavime taip pat dalyvavo Pasaulio lietuvių katalikų moterų organizacijų pirmininkė prof. A. Šlepetytė Janaičienė iš JAV ir Pasaulio katalikų moterų unijos vadovė dr. M.T. van Heteren-Hogenhuis iš Olandijos. Viešnia iš JAV priminė lietuvių katalikų moterų organizacijos istoriją. Lietuvių katalikų moterų draugija buvo įkurta 1908 m. Kaune. 1919 m. įvyko lietuvių katalikų moterų kongresas. Organizacija savo uždaviniu laikė religinį, dvasinį ir tautinį sąmoningumą, rūpinosi motinos ir vaiko apsauga, globėjo senus žmones. 1923 m. įvairios Lietuvos katalikų moterų draugijos susivienijo į sąjungą. Paskutinis kongresas Lietuvoje buvo surengtas 1940 m. Vilniuje. Emigracijoje sąjungos veikla buvo atgaivinta. 1947 m. buvo suvienytos įvairios šalieivijos moterų organizacijos, vėliau įsteigti skyriai Kanadoje, JAV, Australijoje, Argentinoje, Brazilijoje ir kitose šalyse. Pasaulio lietuvių katalikų moterų sąjunga aktyviai dalyvauja Pasaulio katalikų moterų unijos veikloje.

Suvažiavimo dalyvės iš klausė Lietuvos katalikų moterų steigiamąjį susirinkimą, įvykusio prieš metus Kaune, išrinktos laikinosios valdybos ataskaitą, patvirtino sąjungos įstatus ir priėmė veiklos programą. Sąjungoje sudarytos keturios sekcijos: katalikiškosios kultūros, švietimo ir mokslo, socialinių ir profesinių reikalų, gyvybės ir sveikatos saugos bei šeimos, moters ir vaiko. Suvažiavime taip pat išrinkta sąjungos taryba ir valdyba, kuri sąjungos pirmininke išrinko gydytoją G. Paliokiene. Sąjungos dvasios vadovu Lietuvos Vyskupų konferencija paskyrė monsinjorą A. Antanavičių.

DAUGIAU DĖMESIO MOTERŲ TEISĖMS

Vidurinių Rytų ir Azijos vyskupai ragina Bažnyčią savo šalyse daugiau dėmesio skirti moterų ir mergaičių sveikatai, švietimui ir teisėms. „Moterys yra tikėjimo ir moralinių vertybių nešėjos ir taikos mokytojos šeimoje, Bažnyčioje ir visuomenėje“, sakoma birželio 10 d. Vatikane paskelbtame pareiškime, pasibaigus gegužės pabaigoje vykusiam susitikimui, kuria-

me dalyvavo Azijos ir Vidurinių Rytų vyskupų šeimų komisijų prezidentai.

Dokumente vyskupai pažymi, kad kai kuriose Azijos vietovėse moterų vaidmuo kinta teigiama linkme, „tačiau daug senų ir naujų problemų lieka neišspręsta: kai kuriose kultūrose moterys tebešė darbo našta; tam tikrose tradicinėse visuomenėse kančias joms gali sukelti piktnaudžiavimas kūnu ir siela, diskriminacija ir vergovė. Moterys drauge yra gyventojų skaičiaus kontroliavimo kampanijų taikiny“, toliau rašo vyskupai.

Vyskupų teigimu, abortų skaičius žymyne didėja. Tarpautinės organizacijos skatina kontracetinių priemonių ir abortų naudojimą, dažnai visiškai neinformuodamos moterų apie medicinius bei emocinius padarinius. Vyskupų požiūriu, rugsėjo mėnesį Beijing vykstanti JT konferencija moterų klausimais turėtų „suteikti žodį visoms moterims, o ne tapti moterų mažumos siūlomų ideologijos skatintoja“.

„Mes raginame Azijos Bažnyčias labiau stengtis padėti moterims bei mergaitėms ir remti jų teises“, tvirtinama pareiškime. Azijos vyskupai taip pat ragina savo šalių valdžią ne tik leisti įstatymus, „bet ir tvirtai kovoti su kai kuriose šalyse skandalingais nusikaltimais prieš vaikus – su vaikų išnaudojimu prostitucijos, prekybos jais ir pornografijos formomis, vaikų darbu, gatvės vaikų vargu, su vaikų įtraukimu į narkomaniją ir nusikaltimus“.

(KBL, Nr. 6)

KRIKŠČIONYS RAGINAMI KOVOTI UŽ GYVYBĘ

Sakydamas velykinį pamokslą Mainzo katedroje, Vokietijos Vyskupų konferencijos pirmininkas, Mainzo vyskupas Karl Lehmann pasisakė už „naują gyvybės kultūrą“ ir kritikavo „atviras ir paslėptas tendencijas žudyti“. Vyskupo teigimu, gyvybė būtina saugoti nuo egzistencijos pradžios iki jos natūralios pabaigos. Karl Lehmann ragino pripažinti gyvybę kaip aukščiausią bendruomenės gerį. Jo žodžiais, čia priskirtina ir kova su skurdu, neteisingumu, prievarta bei savigriova, aplinkos apsauga ir parama besivystančioms vadinamojo Trečiojo pasaulio šalims.

Kovojant už gyvybę, pabrėžė vyskupas, būtina įžvelgti žmogaus ribotumą ir atsivėlgti į kitus. Žmogus, kurį nesamoningai valdo baimė, keliama negebėjimo disponuoti praeinančiu gyvenimu, vėrčiamas nepalaujamai bėgti nuo vieno skatolio prie kito. Ši baimė taip pat pasireiškia ir skubos bei įtampos fenomenais. „Mes vaikome praeinamybės, bet būtent dėl to joje ir pasiklystame“, sakė jis.

(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje“, Nr. 4)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo kekestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausiasis redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pjūs Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

GRAŽINTA KATALIKŲ ŠVENTOVĖ

Minske katalikams po daugelio protesto akcijų pagaliau gražinta Šv. Roko bažnyčia. Sovietmečiu čia buvo įrengta koncertų salė. Tai vienintelė Baltarusijoje katalikų bažnyčia, kurioje pamaldos laikomos baltarusių kalba.

(„Katalikų pasaulis“, Nr. 7)

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai puikiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v. p. p. penkt. ir šešt. 9 v. r. 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6989 arba (312) 488-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. (312) 434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. 7 v. v., antr. 9 v. r. 12, ketvd. 12-4 v. p. p., penkt. 12-6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

+++++

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIŪBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Lazeriniai dantų gydymo įrenginiai Vilniaus Stomatologijos klinikoje, parūpinti „American Dental Technologies“ bendrovės vadovaujančiojo partnerio Romo Bricka. Nuotr. V. Kapočiaus

P. F. Hendelio „Mesijas“ – koncertas Kauno Pažaislio vienuolyne šią vasarą.
Nuotr. Prano Abelkio

ORIMULSIONO KURO KONTROVERSIJA LIETUVOJE

DR. STASYS BAČKAITIS

Paskutiniiais dviem mėnesiais, tiek Lietuvoje, tiek „Draugo“ puslapiuose buvo iškelta orimulsiono kuro panaudojimo kontroversija ir su juo susiję problemos Lietuvos elektros energijos gamyboje. Nors Lietuvos vyriausybė yra užsiangazavusi šį kurą pradėti naudoti jau šiais metais („Draugas“, Nr. 112, 1995-6-10), V. Adamkus gana kritiškai žiūri į šio kuro panaudojimą iš ekologinės pusės ir ragina šį reikalą giliau išstudijuoti, prieš padarant galutinį sprendimą. Kadangi orimulsionas iki šiol nebuvo spaudoje tinkamai paaiškintas, šiuo straipsniu noriu pateikti skaitytojui geresnę įžvalgą apie tai, kas jis yra ir su kokiomis technologinėmis bei ekonominėmis problemomis teks susidurti, jį panaudojant.

Kas yra orimulsionas, ar jis tinkamas elektros energijos gamybai, ir ar jis tikrai duos Lietuvai ekonominės naudos? Dalį atsakymų radau neseniai gautoje iš Virginia Power/North Carolina Power Inc. studijoje apie alternatyvinius kuro elektros energijos gamybai. Studija paruošė Corporate Technical Assessment Staff 1995 m. vasario mėn. Kitas išvadas buvo galima padaryti, panaudojant informaciją iš šios studijos ir duomenų, pasirodžiusių spaudoje. Štai kas rašoma Virginia Power studijoje: „Orimulsionas yra skystas kuras, sudarytas, maišant žibalinį bitumėną (tai tiršta ir sunki angliavandeninė derva), su vandeniu ir emulsifikuojan-

čiu agentu, įgalinančiu jo transportaciją ir, kaip kuro, panaudojimą. Šis komercinis produktas, registruotas prekybiniu pavadinimu „Orimulsionas“, susidedantis iš 30% vandens, yra paruoštas Bitumens Orinoco (Bitor), Petroleos de Venezuela dukterinės firmos. Orimulsionas pasižymi tipiška aukšto sieros tūriu (2,7% iki 3%) ir pelenų atliekomis, kurių tūris yra 0,25% aukštesnis negu paprastai deginamo mazuto Possum Point 5 ir Yorktown 3 energiniuose blokuose. Vanadijus elemento kiekis siekia 300-360 dalių/mln. Tai gali sukelti koroziją problemas katilines ir gan painias kietų atliekų pašalinimo problemas. Šios ekologinės problemos žymiai padidėja nuo fakto, kad reikia sudeginti proporcingai didesnį orimulsiono kiekį dėl jo žemo kaloringumo (šiluminės vertės). Vienos orimulsiono statinės kaloringumas siekia tik apie 4,52 mln BTU, palyginus su 6,29 mln BTU, deginant mazutą.

Bitor, šio kuro tiekėjas, mums tvirtino, kad jų intensija yra parduoti orimulsioną tokia kaina, kurios vertė atitiktų anglies kaloringumo vertę, kas būtų žemiau sunkios alyvos (mazuto) kainos, naudojamos mūsų sistemoje. 1989 m. mes (Corporate Training Assessment) dirbome su Bitor, pasidalinami išlaidomis, norėdami iširti galimybę panaudoti orimulsioną Yorktown 3 gamybiniame vienetu. Šis eksperimentas parodė, kad perėjimas į orimulsiono panaudojimą pa-

reikalaus pristatymo įrengimų sieros pašalinimui iš šmetamų dūmų, naujų įrenginių ir kontrolinės sistemos, pašalinti dūmuose esančius metalus, ir įrengimų perstatymo kietų atliekų pašalinimui. Šie perstatymai-pagerinimai Yorktown 3 vienetu kaštuotų tarp 110 ir 370 mln dolerių. Šios išlaidos turėtų išsilyginti pigesnio kuro sąskaita.

Bazuojantis šia informacija, pagal mūsų tuoliai analizę, priėjome išvados, kad orimulsiono panaudojimas, tokio dydžio kapitalinių išlaidų akivaizdoje, nėra ekonomiškai pateisinamas, įskaitant atliekų pašalinimo problemas ir licencijų gavimo sunkumus.

Toliau rašoma, kad Bitor pateikusi sąrašą 7 elektros energijos gamybių vienetų, žadančių pradėti naudoti orimulsioną (Japonija-4, Anglija, Kanada ir Florida po vieną). Pastebima, jog paskutiniiais keliais mėnesiais iškilo tolimesnis interesas tirti galimybę orimulsiono panaudojimui Yorktown 3 ir Possum Point 4 gamybiniuose vienetuose. Virginia Power studija baigė sakiniu: „Šis atsinaujinimas interesas iškilo dėl konkrečios rinkos spaudimo“.

Ši trumpa studijos dalis iškelia problemas, surištas su gamtos saugos klausimais, panaudojant orimulsioną kaip kurą ir su šiuo procesu susijusias įrengimų išlaidas. Bet tuo pačiu iškyla ir kitas klausimas, tai orimulsiono panaudojimo ekonomiškumas, atsižvelgiant, kad jo kaloringumas yra maždaug 30% mažesnis. Pagal Lietuvos elektrinės direktorių P. Noreiką, ekonomiškumas bus išgaunamas pigesne orimulsiono kaina. Jos viena tona kaustuos 51 dol., palyginus su mazutu 70 dolerių („Draugas“, Nr. 112, 1995-6-10). Tačiau, išskaičiavus orimulsiono ma-

GIMĖS JAV, DIRBO LIETUVAI

Kaune, Maironio lietuvių literatūros muziejuje, atidaryta paroda, pirmą kartą išsamiai supažindinanti su Los Angeles gimusiu ir mirusiu žymiu lietuvių literatūros vertėju ir anglų kalba, filologu, žurnalistu Miltonu Starku-Stankevičiumi (1925-1992 m.).

M. Starkas – pirmosios lietuvių emigrantų bangos vaikas, paauglystės vasaras praleidęs ir net pradžios mokyklą lankęs Lietuvoje. Lietuvių kalbą mokėjo beveik taip gerai, kaip anglų.

Nors gimė, studijavo, gyveno Amerikoje, tarnavo tos šalies karo laivyne, kaip žurnalistas išgarsėjo Amerikos spaudoje, visą laiką kartojo, kad jo tikslas – „tarnauti literatūrai ir Lietuvai“.

žesni kaloringumą, jo reikės sunaudoti apie 30% daugiau kiekvienam pagamintam elektros energijos vienetui. Dėl šių dviejų, save anuluojančių, poveikių, neatrodo, kad orimulsiono panaudojimas atneštų kokią naudą. Užtuot to, reikės išleisti apie pora šimtų milijonų dolerių įrengimų perstatymui elektrinėse, vien tik, kad būtų galima šį kurą panaudoti. Tačiau yra dar vienas nemazas, bet iki šiolie negildintais klausimais, tai orimulsiono transportacijos kaina. Orimulsiono pervežimas susideda iš trijų etapų: 1. transportas iš Venecuelos didžiuliais tanklaiviais iki Danijos, 2. ten perpompavimas į mažesnius tanklaivius ir transportas iki Klaipėdos, ir 3. Klaipėdoje perpylimas į geležinkelines cisternas ir pervežimas į Elektrėnus. Nors transporto kaina jūromis yra palyginti nedidelė, ji žymiai pakyla, pradėjus naudoti geležinkelius. Orimulsiono atveju, jo reikėtų pervežti net 30% daugiau, kaip mazuto. Be to, orimulsiono transportas žiemos metu pareikalautų dar ir papildomų išlaidų šildymui, nes suledėjusios vandeningos masės neįmanoma perkumputi. P. Noreikos nieko nepasakanti biurokratinė pastaba, kad „gabenti pašildytą orimulsioną nebūsią problema“, gali Lietuvos elektros vartotojams pridėtinai kainuoti dar keliolika milijonų dolerių.

Šių faktų akivaizdoje, reikia sutikti su V. Adamkum, kad orimulsiono panaudojimas yra surištas su ekologinėmis problemomis, ir, pagal šiuos duomenis, su galimais nemažais pinigais nuostoliais. Jo pirkimas ir visapusiškos pasekmės bei kainos, surištos su jo panaudojimu, turi būti gerai iširtos ir kiekvienas klausimas kruopščiai atsakytas. Jeigu orimulsionas yra naudojamas kaip po-

Miltonas Starkas buvo JAV vertėjų sąjungos narys, i anglų kalbą išvertė daug lietuvių prozos (Jono Biliūno, Juozo Grušo, Šatrijos Raganos) kūrinių, poezijos, lietuvių liaudies pasakų.

Smulkiuosius vertimus spausdino nuo 1950 m. JAV ejuosime žurnale „Lietuvos dienos“ (kur daug metų dirbo Bernardas Brazdžionis). M. Starkas buvo šio žurnalo angliškiosios dalies redaktorius ir autorius.

1954-1988 m. į anglų kalbą jis išvertė ir išleido lietuvių išveivų V. Ramono, J. Gliados, L. Do-vydėno romanus, taip pat – K. Borutos „Medinius stebuklus“. Šią knygą, papuoštą V. K. Jony-ko iliustracijomis, M. Starkas išleido savo lėšomis 1988 m. Liko nebaigtas versti V. Mykolo-Putino romanas „Altorių šešelyje“.

Milton Stark

M. Starko palikimą Maironio lietuvių literatūros muziejui padovanojo žmona Aldona Stark. Parodoje eksponuojami visi vertimai, autoriniai rankraščiai, nuotraukos, susirašinėjimai su verčiamųjų knygų autoriais, straipsniai Amerikos spaudoje. Yra ir daugelio žymių Amerikos universitetų, bibliotekų padėkos M. Starkui už padovanotą jo verstas lietuvių literatūros knygas (vien už K. Borutos „Medinius stebuklus“ – apie 30 padėkų).

Vykdamas M. Starko valią, po mirties jo pelenai buvo padalyti: pusė išbarstyta virš Ramiojo vandenyno, kita pusė – Klaipėdoje ir prie Kražantės (žmonos tėviškėje) bei virš Žuvinto ir Simno – jo senelių tėvonijoje.

litinė-stratinė korta, gal būtų verta pasvarstyti pirkimą iš kitų šaltinių, kad ir šiek tiek brangesnio mazuto, kaip atsarginę alternatyvą, iki prades veikti Būtingės naftos terminalas ir išaiškės, ar mazuto iš viso reikės pripirkti. Bet tai nepareikalautų milijoninių išlaidų šio, gan laikino, projekto įgyvendinimui.

Reikia ne pasiteisinimų, o pastangų

Jeigu pasisukinėtume po mūsų organizacijas (o jų dar turime apšči) ir paklausinėtume, su kokiomis opiausiomis problemomis jos susiduria, beveik vienbalsiai nuaidėtų aimana: nėra, kas aprašo mūsų veiklą. Ruošiamos šventės, minėjimai, išvykos, susirinkimai, kuriuose aptariami svarbūs reikalai, bet tos veikliosios žmonių grupės tarytum nematyti, nes niekas apie jos darbus (išskyrus pačius narius) negirdi, nepasiskaito.

Korespondentai, atrodo, jau baigia „išnykti“. Jeigu vienas kitas, sugebantis rikiuoti žodžius į sakinius, dar pasitaiko, tai jis gaudyte gaudomas ir kartais tiesiog vengia pasirodyti renginyje, nes tuoj rengėjai prisistato su prašymu: „Parrašyk, susimildama...“

Galbūt čia ir glūdi pagrindinė klaida: nuolat „atakuojame“ jau žinomus „rašyto žmones“, nesiryždami pasidairyti nauju, nors pradžioje galbūt netiek pagėjų. (Mažai tegimė mokančiais). Yra daug pavyzdžių, kad to „aukso pelenuose“ tikrai galima atrasti (tik pažūrėkite, kaip šauniai rašomi laišukai, kaip „Drauga“!). Pasiteisinimas, kad „niekas apie mus neparašo“, yra bereikalingas mėginimas pasislėpti už lengviausios išieties, kad tik nereikėtų padėti daug pastangų.

Praėjo „geri seni laikai“, kai savo tarpe nestokojome korespondentų, todėl ir lietuviška veikla atrodė daug gyvesnė, kiekviena jos apraška bemažant atsispindėdavo spaudoje. Daug svarbių renginių vyksta ir dabar, bet jie dingsta be platinio atgarsio. Patys galime įsitikinti, metę akį į garsinamą išvykas, stovyklas, suvažiavimus, pobūvius. Kai skelbtoji data prašina, kartais norisi net kreiptis į rengėjus ir paklausti, ar jų renginys tikrai įvyko?

Be abejo, tie, kurie tiek bėdos turi susirasti korespondentą, dabar jau nekantrauja: lengva duoti patarimus, bet tegul ką nors praktiškai pasiūlo... Taigi čia bus jau „praktiškai“.

Paprašius ką nors aprašyti, populiariausias atsakibėjimas – aš „neraštingas“, darau klaidų, nežinočiau, net kaip pradėti... Dėl klaidų tai per daug neverta rūpintis – tam yra redaktorai, kurių darbo dalis yra rankraščių taisyti. O dėl

nemokejimo – kiekvienas, kuris moka pasakoti žodžiu, gali tą padaryti ir raštu. Juo paprasčiau ir tiesiau apie įvyki pasakosi, tuo bus geriau. Svarbu, kad tik faktai ir pavardės būtų tikslūs. Organizacijų valdyboms nepatariama „išsirinkti“ oficialų korespondentą, ypač jei tas asmuo neturi per didelio potraukio šiom pareigom. Netikslu vienam asmeniui užkrauti tokią našta, verčiau kaskart – tiesiog iš eilės – vis kito nario paprašyti, kad trumpai susirinkimą ar kokį atliktą darbą aprašytų. O po to – tinkamai padėkoti. Vienas gal aprašys geriau, kitas ne taip tobulai, bet vis tiek įvykis bus paminėtas. Kas žino, gal tokiu metodu pavyks „išsiauginti“ tikrų korespondentų.

Jeigu ruošiamas didesnis renginys, „neuzverti“ saleje pirmą pasitaikiusį „raštingesnį“ žmogų, kad aprašytų (o dar idomiau, kai po renginio paskambinama ir prašoma parašyti, nors žmogus net programos su savimi nebeaparsinęs). Korespondentą privalu susirasti iš anksto, gauti jo sutikimą ir būtinai nusiųsti ar kuoje palikti jo vardu neaprašomą bilietą. Nenorėkime, kad žmogus mums paslauga atliktų ir dar pats užsimokėtų už įėjimą.

Kodėl reikia aprašymų spaudoje? Ar tai nėra tik sau „per petį paplojimas“, pasigrymas atliktu darbu? Atsakymai čia paprastai.

Renginių aprašymai duoda idėjų ir kitiems, net tolimesniuose bei mažesniuose telkiniuose, paskatina ir kitus kažką rengti, dirbti. Juk vieni iš kitų nuolat mokomės. Aprašymai parodo ir mums patiems, ir visiems lietuviams (ypač tėvynėje), kad esame gyvi, veiklūs, energingi ir toli gražu nepradėję „merdėti“, kaip linkstama kalbėti. Be to, aprašyme paminėta pavardė, tai vienintelis atlyginimas komiteto nariui, organizacijos valdybai už ilgą valandą, praleidžiant prie ruošos darbų. Aprašymai palieka visam laikui, kaip užsienio lietuvių organizuotos veiklos istorijos dalelė – viską kartu sudėjus, susidaro tikslus mūsų gyvenimo svertimuose kraštuose vaizdas. Ar tai pasigrymas? Ne. Jeigu renginys buvo vertas įdėtų pastangų, jis vertas ir kelių paragrafų laikraštyje.

TRYŠ SAVAITĖS LIETUVOJE

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Sentimentalios kelionės dienoraštis

13

Nuėjė į kleboniją, buvome maloniai paties klebono sutikti. Jis su pasididžiavimu aprodė savo turtingą paveikslų kolekciją ir man padovanojo autografuotą, prabangiai išleistą meno kolekcijs knygą, kurios išleidimą rėmė ir finansavo Vilniaus miesto savivaldybė. Erdviuose kambariuose buvo iškabinti lietuvių dailininkų įvairaus turinio paveikslai. Matėme Stasio Ušinsko „Trijų Karalių apsilankymą“, kelis Adomo Galdiko paveikslus, daug Antano Gudaičio, Algimanto Skackausko ir kitų dailininkų tapybos pavyzdžių. Apžiūrėję kolekciją, pasukome bažnyčios link. Netrukus prasidėjo iškilminga būsimo kunigo primicijos procesija su baldakimu ir dvasininkijos palyda.

Bažnyčioje buvo gražu stebėti, kad pamaldų metu leista moterims skaityti skaitinius, o vietoj choro ir vargonų jaunimo grupė, pasivadinus „Dievo žodis“, giedoj lietuviškas giesmes, pritariant gitaroms. Jaunasis kunigas yra lenkų kilmės, bet kalba lietuviškai, o jo tėvai lietuviškai nemoka. Klausantis naujai išventinto kunigo pamokslu, buvo aišku, kad jo gimtoji kalba nėra lietuvių, bet jis stengiasi aiškiai ir taisyklingai kalbėti.

Po pamaldų buvome klebono pakviesti pasivašinti, bet matydami, kad jis bus užimtas su primicijos svečiais ir laukiančiais komunikantais, padėkoję atsisveikinome ir važiuavome į Verkius. Verkiuose yra buv. Vilniaus vyskupo,

Igno Jokūbo Masalskio nuostabus dvaro likučiai. Rūmus suprojektavo ir pastatė iš užsienio studijų grįžęs architektas Laurynas Stuka-Gucevičius. Tai būtų trijų didžiulių pastatų su daugybe kambarių, pokylių salėmis, koplyčia, biblioteka, teatru, meno galerijomis. 1812 metais besitraukdama, Napoleono kariuomenė centrinį pastatą iki pamatų sunaikino, tai išliko tik šoniniai pastatai. Viename jų dabar yra „Mokslininkų rūmai“, kuriuose mūsų apsilankymo metu vyko meno paroda. Nors sekmdienį paroda buvo uždaryta, bet ją mums apžiūrėti leido paslaugus tarnautojas. Kitame šoniniame, taip pat išlikusiame pastate veikia „parazitų kontrolės“ laboratorija. Nors Mokslininkų rūmuose puikiai išsilaikė nuostabus grožio tapytos lubos ir imantrūs kietmedžio laiptų turėklai, bet pastato sienos ir apačia dar yra apleista ir reikalinga kruopštaus restauravimo. Iš Verkių pravažiavome pro žavius Zaliuosius ežerus ir pasukome

į šoninį kelią, kurio gale privačius daržai. Vieno bičiulio paskatinti ir su jo leidimu, jo sklype Edita ir Henrikas Paulauskai pasodino šimtą bulvių ir truputį salotų. Nudžiugo pamatė, kad bulvės jau pradeda žydėti ir žada gerą derlių.

Sugrįžė į Vilnių aplankė dr. Kestutį ir Laimą Pečkus. Buvo nepaprastai malonu pasidalyti prisiminimais iš Dainavos mokytojų savaitės, paskaityti iš Amerikos gautus, gan linksmus laiškus. Beveik graudžiai atsisveikinome su viltimi, kad rudenį vėl pasimatysime.

Vakare į Paulauskų namus susirinko būrelis svečių. Buvo malonu video aparate stebėti prieš penkerius metus Vilniaus Operos ir baletu rūmuose vykusį Čiurlionio ansamblio atsisveikinimo koncertą, dirguojant komp. Gediminui Purliui.

Antradienis, birželio 13 d., taip pat labai reikšmingas mano kelionės etapas, nes Vilniaus Rašytojų sąjungos klube vyksta

ketvirtas ir paskutinis mano knygu sutikimas. Labai rūpinasi programos sudarymu ir pakviečia žinomą aktorę, mano tolimą giminaite, Undinę Nasvytę, kad ji sutiktų skaityti mano kūrybos ištraukas. Ji mielai sutiko, tik paprašė, kad sudaryčiau galimybę jai iš anksto „bent užmesti aki“ ant teksto. Susitarėme anksčiau susitikti Rašytojų klube. Man taip pat buvo praesta, kad žinomas literatūros kritikas Petras Braženas jau mano knygas perskaitė ir padarys jų analizę. Truputį pradėjau nuogastauti. Džiaugyčiau, kad mane išblaškė atvykusi „Kauno dienos“ korespondentė Giedrė Visockienė. Ji atsivežė magnetofoną, buvo paruosusi taiklius ir gerai apgalvotus klausimus, tai nejuočiomis prabėgo net dvi valandos.

Artėjant vakarui, Henrikas, Edita, jų dukra Lina ir aš nuvykome į Rašytojų klubą, kur mus pasitiko direktorė Janina Rutkauskienė. Klubas yra buvusiuose Oginskių rūmuose.

Visas interjeras ir kilimais kloti laiptai yra puikiai išsilaikę, o kabinete mane žavėjo nuostabiai gražus žemės spalvos koklių židinis. Su džiaugsmu pastebėjau gražiai pagamintus ir iškabintus mano knygu sutikimo plakatus. Pasinaudodamas proga, vienas žurnalistas su manim padarė trumpą pokalbį spaudai. Atejus laikui pradėti programą, nusileidome laiptais į sale, kurioje susirinkusi publika mus pasveikino plojimais. Publikos priekyje stovėjo stalas su mano knygu pavyzdžiais, gelių puokšte. Susipažinus su manęs jau laukiančiu kritiku Petru Braženu, jis, Henrikas Paulauskas, Undinė Nasvytė ir aš susėdome už stalo ant mums paruoštų kėdžių, o muziejaus direktorė visus keturis pristatė klausytojams. Kaip ir ritūr, Henrikas Paulauskas klausytojams papasakojo apie mano asmenį ir mano knygu išleidimo istoriją, o po jo ilgo, bet labai turininga žodį tarė kritikas Petras Braženas.

pajuokavo, bet tėsė labai palankiais kritikos žodžiais ir užbaigė sakydamas, kad mano romanų skaitymas nesąs nuobodus, nes „tiek daug netikėtų likimo posūkių“. Po jo Undinė Nasvytė ir Henrikas Paulauskas pakaitomis skaitė mano poeziją. Atejus mano eilei, aš taip pat paskaiciau kelis savo eilėraščius, padėkojau rengėjams ir susirinkusiems už tokį gražų sutikimą ir mano kūrybos įvertinimą. Kaip jau įprasta, buvau apdovanota gausybe gelių, autografovau knygas, o Rašytojų sąjungos pirmininkas Sventickas man padovanojo „Egzodo rašytojų“ knygą. Klausytojų tarpe buvo ir mano giminaičiai bei daug mano pažįstamų, jų tarpe ir iš Clevelando atvykusi v.s. Stefa Gedgaudienė, su kuria praleidau daug skautiškos veiklos metų.

(Bus daugiau)

ATITAIŠYTI NESUSIPRATIMĄ

„Draugo“ dienraštis rugpjūčio 11 d. laidoje išspausdino kun. Kęstučio Trimako laišką „Kauno laiko bičiuliams“, kuriuo pasėta abejonių „Kauno laiko“ redakcijos principumu ir padarumu. Manome esant būtina nedelsiant atitaisyti nesupratimą, į kurį peteko kunigas, mojis atstovauti bei liudyti, bet nesupaprašęs su reikalo esme.

Popieriaus iš tiesų gavome

Kun. K. Trimakas teisingai pastebė, kad pirmąjį naujojo „Kauno laiko“ numerį, išėjusį 1994 spalio 27, spausdinome ant skolinto iš „XXI amžiaus“ redakcijos popieriaus. Kunigas vėlgi teisingai tvirtindamas, kad mūsų turėtasis popierius buvo žemesnės kokybės, tad bent pirmąjį pradėdami leisti laikraščio numerį norėjosi išleisti gražesnį. Čia mums maloniai pasitarė „XXI amžiaus“ redaktorius, E. Šiugžda, trumpam pasikolinęs vieno numerio išleidimui reikalingus 400 kg laikraštinių popierių.

„Ar skola gražinta? Ar atsidėkota?“ — klausia kun. K. Trimakas, netiesiogini atsakymą duodamas jau redaktoriaus E. Šiugždos lūpomis, išstisai pacitavęs š. m. liepos 7 „XXI amžiaus“ skiltyse paskelbtą to laišką „Kauno laiko“ redaktoriaus Vidmantui Valiušaitiui, kuriame reikalaujama 5 tonų popieriaus. Prie „viešo laiško“ teks dar sugrįžti vėliau, o tuo tarpu atsakykite ir neatsakytuosius kunigo klausimus.

Linkejome kloties

Taigi, 1994 spalio 26 iš „XXI amžiaus“ redakcijos gautus 400 kg laikraštinių popierių gražinome 1994 lapkričio 25. Gramas ir grama, ir tos pačios markės. Ar atsidėkota? Jau kitame 1994 lapkričio 8 išleistame „Kauno laiko“ numeryje rašėme: „Laikraščio gimimas yra nemažas džiaugsmas. Džiaugėmės ir mes, budėję ir laukę numero prie spaustuvių mašinų. Tačiau vieni patys, be nuoširdžios talkos iš šalies, nebūtume spėję ir pajėgę tesėti savo išpareigojimo — pirmąjį atkurto „Kauno laiko“ numerį išleisti spalio 27. Organizacinės bei techninės paramos susilaukėme iš kitų Kaune dirbančių redakcijų — „Tėviškės žinių“, „XXI amžiaus“, „Ūkininko patarėjo“. Už tai joms — nuoširdi mūsų padėka“.

Maža to. Redaktorių E. Šiugždą, išleidus pirmąjį laikraščio numerį, buvome specialiai pakvietę į svečius redakcijon, tuo parodydami jam pagarbą ir išreikšdami padėką dar ir asmeniškai. Tada pasidalinome su redaktoriaus bendrais leidybos rūpesčiais, papasakojome apie savo ūkinės problemos bei teisinį pagrindą, įgalinusių mus pradėti leidybos darbą. Mat, senojo „Kauno laiko“ leidyba, dėl lėšų trūkumo ir didelių skolų, buvo sustojęs jau 1994 gegužės 8. Pasikeitus laikraščio vadovybei (mero potvarkiu „Kauno laiko“ vyr. redaktoriu mi buvau paskirtas 1994 rugpjūčio 18), 1994 rugsėjo 22 Kauno miesto savivaldybės taryba priėmė sprendimą nr. 61 dėl „Kauno laiko“ leidybos atnaujinimo, kuriuo įpareigojo savivaldybės valdybą (cituojuame sprendimą) „priimti turtinę atsakomybę už pagrįstus valstybinės įmonės Kauno miesto savivaldybės laikraščio „Kauno laikas“ išskolinimus, padarytus iki š. m. rugsėjo 22 d.“. Išsiskyrė su E. Šiugžda kolegiškai atsiveikinę, palinkėję vienas kitam kloties redagavimo ir leidybos baruose.

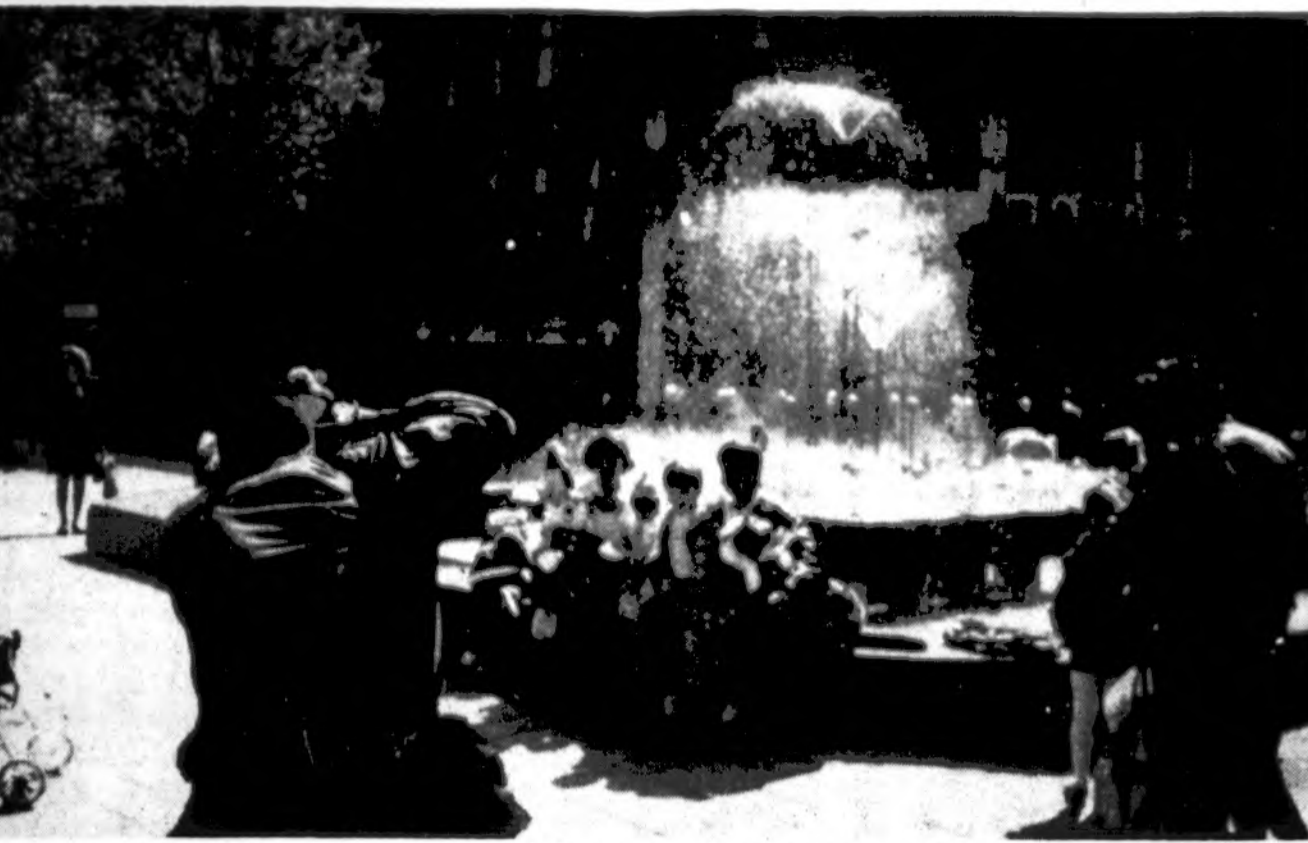
Nelaukta pretenzija

Daugiau su E. Šiugžda asmeniškai susitikti iki naujų 1995 metų nebeteko — abu buvome pasinėję savo laikraščių leidybos rūpesčiuose. Nors redaktorius buvo supažindintas su teisine, organizacine bei ūkine atnaujinto „Kauno laiko“ padėtimi (senojo laikraščio skolas prisiėmė savivaldybė, absoliučiai pasikeitė redakcijos štabas, išteklių leidybai savivaldybė neduoda — verčiamės patys iš reklamos, laikraščio pardavimo, prenumeratos, aukų, vos sudurdami galą su galu), tačiau 1995 sausio 9 gavome keistą, grynai formalią jo pretenziją, kurioje nurodoma, kad 1994 kovo 7 „XXI amžiaus“ redakcija esą paskolinusi „Kauno laikui“ 4,847 t. popieriaus, todėl reikalaujama jį gražinti „arba sumokėti už jį dabartinėmis rinkos kainomis“.

Nors pretenzija buvo nukreipta aiškiai ne tuo adresu, patikrinome „Kauno laiko“ buhalterinį archyvą, tačiau neradome jokių dokumentų, kurie paliudytų, kad bet koks popieriaus kiekis iš „XXI amžiaus“ redakcijos būtų buvęs gautas, užpajamuotas, sunaudotas laikraščio leidybai. Kadangi senojo „Kauno laiko“ buhalterija buvo vedama labai netvarkingai, savo atsakyme E. Šiugžda aukščiau nurodė faktą, kad neturime joms patvirtinančių dokumentus, sąskaitą pateikti savivaldybei, kaip atsakingai už senojo „Kauno laiko“ išskolinimus. Todėl savo 1995 sausio 16 raštu nr. 8 korektiškai atsakėme: „Su apgailestavimu pranešame, kad „Kauno laiko“ redakcija neturi jokių galimybių atlyginti buvusios laikraščio administracijos padarytus išskolinimus. Kauno miesto taryba 1994 rugsėjo 22 sprendimu nr. 61 nutarė atnaujinti laikraščio „Kauno laikas“ leidybą ir įpareigojo miesto valdybą prisiimti turtinę atsakomybę už pagrįstus valstybinės įmonės Kauno savivaldybės laikraščio „Kauno laikas“ išskolinimus iki 1994 rugsėjo 22“. Kartu su atsakymu pasiuntėme ir Kauno tarybos sprendimo nr. 61 kopiją.

Ne tuo adresu

Mums nežinoma, kokių žygių šia linke ėmėsi „XXI amžiaus“ redaktoriaus, tačiau 1995 gegužės 3 raštu nr. 25, niekaip nesureagavęs į mūsų sausio 16 atsakymą bei Kauno tarybos sprendimą, jis pareikalavo gražinti jau 5 tonas popieriaus, savo pretenziją palydėdamas dar ir grasinimu: „Nesulaukus iš Jūsų skolos gražinimo, būsimė priversti kreiptis į teisimą“. Mums buvo labai nuostabu, kad vykdomas toks bergždžias ir formalus susirašinėjimas, aiškiai suvokiant ir gerai žinant, kad apeliuojama ne tuo adresu. Juk būtų daug paprasčiau, pateikus reikalingus liudijimus, spręsti

Kaune, Laisvės alėjoje, esantis fontanas labai mėgstamas kauniečių ir svečių. Visi jį nori aplankyti ir — nusifotografuoti.

klausimą racionalia plotme su savivaldybe, kuri, mūsų žiniomis, neišsiskinėja nuo „XXI amžiaus“ pretenzijos, o tik reikalauja skolą pagrindžiančių įrodymų. Nes, kaip matyti iš cituoto Kauno tarybos sprendimo, ji įpareigota prisiimti turtinę atsakomybę ne už bet kokius, o tik už pagrįstus senojo „Kauno laiko“ išskolinimus.

Mūsų administratorius Leonas Baltūsis į pastarąjį E. Šiugždos laišką š. m. birželio 1 raštu nr. 33 atsakė, konstatuodamas jau visą faktinę padėtį: „Pranešame, kad UAB „Kauno laikas“ yra reorganizuota iš valstybinės įmonės Kauno savivaldybės laikraštis „Kauno laikas“ ir 1995 kovo 22 registro tvarkytojo įsakymu nr. 187 įregistruota miesto valdyboje UAB „Kauno laikas“ yra VI Kauno savivaldybės laikraštis „Kauno laikas“ išpareigojimų, atsiradusių po 1994 rugsėjo 22 perėmimą. Ankstesnius VI Kauno savivaldybės laikraštis „Kauno laikas“ išpareigojimus Kauno miesto tarybos 1994 rugsėjo 22 sprendimu nr. 61 yra prisiėmusi miesto valdyba. Ši nuostata yra užfiksuota ir UAB „Kauno laikas“ įstatuose. Tačiau, atsakydami į Jūsų pakartotinę 1995 gegužės 3 laišką, pranešame, kad redakcijos archyve nėra jokių dokumentų, liudijančių, kad „Kauno laikas“ yra gavęs laikraštinių popierių iš „XXI amžiaus“. Buhalterinėje apskaitoje skolinimosi faktas taip pat nėra užfiksuotas“.

Ne pro atviras duris, bet pro užvertą langą

Atrodytų viskas aišku: „XXI amžiaus“ redaktoriui tereikia atitinkamus dokumentus pateikti savivaldybei ir su jos įgaliotais atstovais kolegialiai spręsti klausimą. Tačiau E. Šiugžda nesuprantamai užsikirto viena kryptimi — ne eiti pro atviras duris, bet atkakliai laužtis pro užvertą langą. Liepos pradžioje paskambino telefonu ir pranešė dedą į savo laikraščio skiltis pareikšimą dėl „XXI amžiaus“ pretenzijos. Mes išreiškėme apgailestavimą tokiu redaktoriaus apsisprendimu pradėti viešą apatinį baltinių skelbimą ir pasiūlėme dar kartą pasverti savo žings-

nus. Tačiau jis savo nuomonės nepakeitė ir viešai paskelbė labai nenuoširdžią, visuomenę klaidinančią ir, matyt, daugiausia eksportui skirtą savo apeliaciją. Jo pareikšimas pasirodė kaip tik, vykstant ketvirtajai „Į laisvę“ fondo studijų savaitei, kurioje redaktoriaus aktyviai dalyvavo.

Būdinga, kad „XXI amžiaus“ redaktoriaus savo apeliacijoje vardais nemini asmenų, su kuriais jis darė tuos sandėris, bet velka į dienos šviesą ir mėgina kalti prie gėdos stulpo žmogų, kuris to sanderio metu ne tik nieko bendra neturėjo su „Kauno laiku“, bet apskritai nebuvo nė Lietuvoje. O jeigu tai nebuvo sandėris, bet civilizuotų žmonių ūkinė veikla — nereikia jokių apeliacijų ir Valiušaitio garbe: vien susisegti reikalingus dokumentus ir įteikti juos Kauno savivaldybės administratoriui.

Tiesai nepatarnaujancios išvados

Liepos 28 mūsų redakcijoje apsilankė „XXI amžiaus“ viceredaktorius su dar vienu tos pa-

čios redakcijos štabo nariu, kurie turėjo, atostogauti išėjusiojo, E. Šiugždos pavedimą pasirūpinti popieriaus atgavimu. Mes juos labai atvirai supažindinome su visais redakcijoje turimais dokumentais šiuo klausimu, padarėme pageidaujamų raštų kopijas. Jie liko nuoširdžiai nustebę „XXI amžiaus“ redaktoriaus apeliacijų kryptimi, atkaklumu bei pobūdžiu.

Redaktoriaus Šiugždos — gerai informuoto ir puikiai suprantančio faktišką padėtį žmogaus — veikimo stilius yra jo skonio ir sąžinės klausimas. Nuostabesnis yra iškilaus kunigo beatodairiškumas: šautis į liudytojus nepasigilytus, iš paviršutiniškai susidarytų išpūdžių daryti toli siekiančias ir tiesiai nepatarnaujančias išvadas.

Vidmantas Valiušaitis, „Kauno laiko“ vyr. redaktorius

• 1948 m. birželio 24 d. Sovietų sąjunga pradėjo Berlyno blokadą, uždarydama visus sausumos kelius tarp Berlyno ir Vakarų Vokietijos.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui. MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbam nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU
PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800) 775-SEND
(312) 434-2121

Dr. Remigijus Matuzas, Švietimo ministerijos ministras pavaduotojas, ir Rima Kašubaitė-Binder, LB Švietimo tarybos narė.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
IVEDIMAI — PATAISYMAI
Turli Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

FLAT RATE CALLS
Bet kurią dieną • Bet kokių laikų
Latvija, Lietuva, Estija, Rusija, Ukraina—\$85/min
Informacijai kreipkitės
1-800-453-0957 ext 370
CYBERLINK

T A I S O M E
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTVUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĒSINTUVUS.
H. Deekys
Tel. 585-6624

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĒ
A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Penšininkams nuolaida

St. Petersburg Beach, FL parduodamas „condo“; 2 mieg., 2 vonios, 850 kv. pd., pirmas aukštas, kampinis, visai arti pliažo ir parduotuvų; su baldais (ar be jų). \$78,500. Tel. 813-544-5159.

IEŠKO BUTO

Pensininkas ieško išsinuomoti trijų kambarių butą su baldais ir šiluma. Skambinti 312-737-8647.

Your ticket to a secure retirement.

For a recorded message of current rate information, call
1-800-4US BOND
1-800-487-2663

U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DRAUGE

- DAIKTAI KASDIENINIAI. Eilėraščiai. Al. Baronas. 71 psl.
- POVILAS KAUPAS. Biografika. Br. Murinas. 72 psl.
- TĒVAS PIJUS. Biografija. Kun. V. Rimšelis, MIC. 151 psl.
- 34 EILĒRAŠČIAI. Vladas Šlaitas. 44 psl.
- ANTANAS KUČINGIS. Biografija-atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 psl.
- UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ. Atsiminimai. A. Gervydas. 221 psl.
- PIRMASIS RŪPESTIS. Novelės. Jurgis Jankus. 213 psl.
- AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ. Romanas. O. Nendrė. 365 psl.
- PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĒJE. Novelės. P. Gaučys. 459 psl.
- LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 230 psl.
- APSAUGOK AUKŠČIAUSIAS. Maldos ir giesmės. Kun. dr. P. Aleksa. 254 psl.
- JAUNUOLIŲ MALDOS. Kun. P. Kirvelaitis. 159 psl.
- GYVENIMO VINGIAIS. Atsiminimai. Dr. P. Karvelienė. 357 psl.
- PRIEŠAI. Raštų rinkinys. Fab. Neveravičius. 168 psl.
- RAUDONASIS SIAUBAS, nugalėtoje Vokietijoje. Sabik-Vogulov. 103 psl.
- OŠIANČIOS PUŠYS. Novelės. H. Mošinienė. 176 psl.
- AUKSO KIRVIS. Rinktinės pasakos. J. Švaitas. 176 psl.
- LUKŠIŲJAI. Novelės. A. Giedrius. 231 psl.
- ANGLŲ NOVELĒ. Novelių antologija. Sud. P. Gaučys. 459 psl.
- ŽEMAIČIŲ VYSK. M. VALANČIUS. Kun. A. Aleksa. 300 psl.
- VYSK. P. BŪČIO ATSIMINIMAI. II t. 284 psl.
- NAUJASIS GYVENIMAS. Dante Alighieri. Vertė A. Tyruolis. 95 psl.
- BENAMIAI. Atsiminimai. Mikellionis. 213 psl.
- LIKIMO ŽAISMAS. Romanas. H. Lukaševičius. 231 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Sumokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pažymėta pašto išlaidos. Illinois gyv. pridedama State Sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

Nedriščiau kreiptis į didžiai gerbiamą kun. Kęstutį Trimaką, siūlydamas atšaukti neteisingą kaltinimą „Kauno laiko“ redaktoriui Vidmantui Valiušaičiui, jei senais laikais nebūčiau jo Vokietijoje sutikęs kaip savo mokinį. Kunige Kęstuti, Jus suklaidino „XXI amžiaus“ redaktorius, bet gal ir Jūs per daug paskubėjote su savo laišku „Drauge“, rugpj. 11 d. Pritariu, kad skolos gražinimas yra ir garbės, ir teisingumo reikalas. Bet koks „reikalas“ yra, kai reikalaujama gražinti skolą iš to, kuris nėra skolingas. Kai „XXI amžiaus“ paskolino popierių „Kauno laikui“, Valiušaitis jokių ryšių su laikraščiu neturėjo ir, manau, net Lietuvoje jo nebuvo. „Kauno laikas“ tuo metu buvo Kauno savivaldybės organas, subankrutavęs, ir visas skolas prisiėmė Kauno miesto savivaldybė. Dabar „Kauno laikas“ atkurtas privačios žmonių grupės iniciatyva.

Nesąžiningumu apkaltinant nekaltą žmogų, padaroma moralinė skriauda. Kunige Kęstuti, padarykite įtakos ir „XXI amžiaus“ redaktorių, kad viešu pareiškimu kilniam ir jautriam žmogui, Vidmantui Valiušaičiui, moralinė skriauda būtų atitaisyta.

Juozas Kojelis
„Kauno laiko“ bičiulis

A.P.P.L.E. VASARA

„Labai ačiū už kursų. Tai sielos šventė“. „Patyriau daug laimės ir džiaugsmo šiuose kursuose“. „Daug mokytojų norėtų dalyvauti APPLE kursuose. Sunku įsivaizduoti Lietuvą be APPLE kursų mokytojams“. „Norėčiau, kad šis judėjimas būtų gyvuotų. Jis daro perversmą mūsų mokyklose“. „Reikia mylėti Lietuvą, norint padaryti tokį titanišką darbą“, — taip Lietuvos mokytojai atsiveikino su APPLE kursų lektoriams ir vadove Vaiva Vėbraite.

Jau penktus metus Lietuvoje organizuojama Amerikos mokytojų profesinė pagalba Lietuvos švietimui. Šią vasarą per 1,000 Lietuvos pedagogų mokėsi žvilgsnių, garsų, meilės žodžių kalbos, kad mūsų jaunosios kartos gyvenimas būtų prasmingas.

Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija dėkoja APPLE už abipusį abiejų suinteresuotų pusių dialogą, nes svarbiausias jo tikslas — švietimo reformos tęstinumas Lietuvoje. Dėkojame už darbą, skirtą Lietuvai ir jos žmonėms. Personalinė kvalifikuota lektorų parama, išmintingas patarimas bus puiki paskata mūsų šalies pedagogams eiti ieškojimui ir atradimui keliu. Dėkojame AP-PLE kursų direktorei Vaivai Vėbraitei, kuri atliko milžinišką darbą, kad Lietuvos mokytojai per savo vasaros atostogas galėtų dalyvauti sielos šventėje. Esame dėkingi Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybei, lietuvių fondams ir pavieniams aukotojams.

Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija

TAPOME STIPRESNI

1995 m. liepos 24 — rugpjūčio 4 d. Marijampolėje atvėrė duris A.P.P.L.E. kursai. Tai jau trečiai metai šiame mieste.

Juos vesti atvyko iš Amerikos pedagogai. Tai ryškios, doros, tautos, kūribingos asmenybės, žinančios stebuklingą receptą: jei nori būti laimingas pats, duok laimę kitiems.

Atvyko jie pas mus į Lietuvą pačiu reikalingiausiu laiku, kai po nepriklausomybės vėliava atsisotjo tauta naujam gyvenimui.

Su savimi atsivežė geriausias jausmus, pedagoginę patirtį, šypsena, dvasinės šilumos spindulius, kuriuos negalėdami dalinti mums.

Specialios pedagogikos klausytojams, išklausių dėstomą madžiagą, kilo daug naujų idėjų, brandžių minčių. Tai skatina pasitikėjimą savimi, savo kūrybinėmis jėgomis, aktyvina savo vertės pajautimą. Tapome stipresni, palepinti naujomis specialaus mokslo žiniomis.

Viešpatie, palaimink Amerikos mokytojų pasiryžimą, tai mūsų dvasiniai žadintojai, o toks dvasinis turtas Lietuvai šiandien labai reikalingas. Lietuvos mokytojų vėtrungė rodo, kur mes einam ir ko mes siekiame. Todėl perduoti Amerikos pedagogų stebuklingi receptai labai reikalingi mūsų atsinaujinančiam, naujam gyvenimui prisikėlusiam mokytojui. Tepadeda Jums Dievas!

Elė Juškevičienė
Marijampolė

UŽAUGOM DŪMINĖJ PIRKIOJ

Perskačiau Aurelijos Balašaitienės atsiminimus iš Lietuvos, „Draugo“ rugpjūčio 12 d., kur vaizdžiai aprašomas apsilankymas Rumšiškėse.

Teko ir man ten lankytis. Muziejus sukėlė vaikystės prisiminimus, kai mes šeši augom irgi dūminėj pirkioj. Tai buvo valdiškas namas, mat, tėvas buvo eiguly. Mes dūminėje gimėme, augome ir mokėmės mokykloje, kurią pasiekdavome lieptais, nutiestais per pelkę. Net tris km reikdavo taip nukeliauti. Užaugome padoriais žmonėmis, griežto tėvo diržu „paglostyti“. Tėvas sakydavo: „Svetimi dūmai akis graužia, o čia — savi“. Skersai prieangio buvo, seklyčia, kur Motiejus Bručelis mums įdėjo atidaromą langą. Šiaip visi langai buvo senoviniai — neatidaromi. Pirkioje prie durų buvo mažas langelis pasižiūrėjimui, jei kas beldavosi. Kitoje durų pusėje buvo mūrinė duonkepė krosnis, kur mes ir pusryčius ant trikojo gamindavomės. Krosnį užkūrus, dūmai versdavosi per priekaktį ir kildavo į aukštį. Aukštis — tai tokia lubose skylė su atitraukiamu dangčiu, kurį uždarydavome tik, kai jau smalkių nebebūdavo. Imi žarstekį (kačiargą) ir jos kotu užstumti dangtelį, kad šiluma neišeitų. Vadinamoje gryčioje pasienyje stovėjo lova, kurioje broliukai miegodavo. Gale krosnies, šalia lovos buvo vadinama „pečela“ — tai iš lentų padarytas guolis, kur ir man tekdavo miegoti. Asla buvo plūktinė — molis. Šone durų, ties langeliu, amžinai stovėjo iš šulų padarytas indas, vadinamas „rėčė“ kur būdavo laikoma, iš miltų padaryta, rūgštis barščiams virti, o per karščius jos ir atsigerdavome.

Seklyčia buvo su grindimis ir turėjo krosnelę su kaminu. Mes žiemą čia virdavome vakariene. Dar buvo atskiras miegamasis. Dar buvo ir kamara, kurioje mes maisto atsargas laikydavome.

Tai tokie mano prisiminimai, besilankant Rumšiškėse. Mūsų „gūštą“ sudėgino rusai 1945 metais nakties metu, iš gegužės 12 į 13 d. Sudėgė ten ir mama, kuri slėpėsi partizanų slėptuvėje. Tai Elžbieta Andrišiūnaitė-Viščiuvienė. O tėvas, Jonas Viščius, kuris jau buvo areštuotas tik ką rusams užėjus, mirė Sibire.

Ačiū Dievui, toji „dūminė“ mus visus išaugino patriotais, o ne išdavikais. Gyvenimas mus perskyrė. Du broliai ir aš atsiradome šioje šalyje, o dvi seserys ir brolis, Sibiro paragavę, dabar gyvena Lietuvoje. Seserys, miškų pagautos, atlaikė vargą ir dabar tėvyneje. Taip buvo sunaikinta partizanų slėptuvių sodyba.

Prezidentas A. Brazauskas pasveikino V Pasaulio sporto žaidynių dalyvių — lietuvių tėvų žemėje, kviesdamas aktyviai dalyvauti, pailsėti — paatostogauti, susipažinti su Lietuvos praeitimi ir gimtąja kalba (kurios daugelis nemoka). Tačiau kraupioji mūsų tautos praeitis — genocidas ir jo liudytojai — KGB archyvai nuo užsienio tautiečių slepiami? Kodėl? Manau,

todėl, kad daugelis LDDP narių yra „prikišę nagus“, vykdamas mūsų patriotų tremtį į Sibirą bei žudant mūsų tautos didvyrus partizanus!

Pasibaigus V Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms, muziejus, suprantama, bus atidarytas, nes joks remontas kameroje ir nebuvo reikalingas!

Jonas Vaišnoras
Kursėnai

Vytauto Didžiojo universitetas atstatė apgruvusį 18 šimtmečio pastatą Kauno senamiestyje ir įrengė atvykstantiems iš užsienio dėstytojams bei studentams bendrabutį. Šioms statyboms palengvinti 25,000 Kanados dolerių paaugkojo gydytojai Marytė ir Juozas Uleckai. Nuotraukoje: po lentos, skirtos gyd. M. ir J. Uleckų pagerbimui, atidengimo bendrabučio posėdžių patalpose, mecenatė dr. M. Uleckienė (kairėje) kalbasi su universiteto rektorium prof. Bronium Vaškeliu. Viduryje — Stasė Vaškelienė.

Ačiū A. Balašaitienei už prisiminimų parašymą. Paskaičius, prisiminiau ir aš savuosius. Mano trys broliukai jau mirė, o aš laukiu savo eilės.

Agota Viščiūtė-Suopienė
Chicago, IL

KAS SLEPIAMA NUO UŽSIENIO LIETUVIŲ?

Liepos 15-22 d. Lietuvos PKT sąjungos Kuršėnų skyriaus nariai (4 asmenys) budėjome buv. KGB rūmuose Vilniuje, tęsdami akciją „KGB archyvus į švarias rankas!“ Stebino kai kurių sąjungos skyrių budėjimo tvarkaraščiui nesilaikymas ir pasyvumas. Akcijos štabo komendantas Žukas su širdgėla kalbėjo, kad kai kurie skyriai (Skuodas) visiškai neatsiunčia žmonių budėti arba atsiunčia tik vieną žmogų (Kretinga). Ką galvoja skyrių pirmininkai, darydami „meškos paslaugą“ Lietuvos PKT sąjungai?

Rūmuose vykdomi remonto darbai sąlygoja, kad budintieji negalėtų naudotis tik trečio aukšto patalpomis, kuriame buvo trečias budėjimo postas. Čia pasikeidami budėjome, o likusieji prie pagrindinio KGB rūmų įėjimo rinkome aukas, minėtos akcijos šeimai.

Aukojusių „kentingentas“ buvo labai įvairūs: vietiniai vilniečiai ir svečiai iš Prancūzijos, Lenkijos, Danijos, Vokietijos, Amerikos. Jie visi pageidavo apsilankyti „Kancijų muziejuje“, kuris, kaip ir praeitais metais (vasaros metu, kai suvažiuoja daug užsienio lietuvių — turistų), buvo uždarytas remontui iki rugpjūčio 15 d!

Suprantama, kad uždarymo remontui paslaptis šimet — V Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Kadangi suvažiuo mūsų tautiečiai iš viso pasaulio šalių, LDDP stengiasi, kad jie nepamatytų mūsų tautos laisvės kovotojų kankinimų kamery.

Tuščios pastangos; jos jau daug kartų filmuotos ir fotografuotos. Ir pasaulis apie jas puikiai žino.

Ir jūs slapukavimai nuo savo rinkėjų, taip pat visiems puikiai žinomi: ir slapto „Masiagalos pasitarimas“, ir slaptas susitarimas su Maskva dėl karinio tranzito per Lietuvą, na ir, žinoma, vėl slapta premjero A. Šleževičiaus orimulsijono užpirkimas Veneculoje!

Prezidentas A. Brazauskas pasveikino V Pasaulio sporto žaidynių dalyvių — lietuvių tėvų žemėje, kviesdamas aktyviai dalyvauti, pailsėti — paatostogauti, susipažinti su Lietuvos praeitimi ir gimtąja kalba (kurios daugelis nemoka). Tačiau kraupioji mūsų tautos praeitis — genocidas ir jo liudytojai — KGB archyvai nuo užsienio tautiečių slepiami? Kodėl? Manau,

todėl, kad daugelis LDDP narių yra „prikišę nagus“, vykdamas mūsų patriotų tremtį į Sibirą bei žudant mūsų tautos didvyrus partizanus!

Pasibaigus V Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms, muziejus, suprantama, bus atidarytas, nes joks remontas kameroje ir nebuvo reikalingas!

Jonas Vaišnoras
Kursėnai

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos, atsiųstos su „Draugo“ prenumerata.

55.00 dol. V. Kupcikevičius, Oak Lawn, IL; A. ir J. Musteikis, (Lariat Motel), Fallon, NV; Antanas Zailskas, Cicero, IL; Ona Bundelis, Ellisville, MO; Kazys Markus, Melrose Park, IL; Sofija Plėnys, Oak Lawn, IL;

50.00 dol. Irena Truškūnas, Glendora, CA; prof. ir dr. E. ir R. Vaišnis, North Haven, CT; Albina Birgiolienė, Chicago, IL;

45.00 dol. Kun. V. Kriščiūnevičius, Warren, MI; Irena Ancerys, Porter, IN;

40.00 dol. Zenonas B. Tumosa, Toronto, Ont., Kanada;

30.00 dol. Dr. Antanas Valiūškis, Barrington, RI; Irena A. Jansonas, Oosterville, MA; Juozas Sabrinskas, Cicero, IL; F. Peleckas, Chicago, IL;

25.00 dol. Stasys Kungys, Hacienda Hts, CA; P. Kaselis, Chicago, IL; Juozas Damušis, Sterling, VA; Vytautas Andriulis, St. Pete Beach, FL; Vladas Navickas, Chicago, IL; Kazys Gudauskas, Baltimore, MD; D. Navickienė, Westlake Village, CA; Teresė Landsbergienė, Upper Marlboro, MD; Laima Repeika, Lombard, IL; Vytautas ir Ona Gutauskas, Harbert, MI; Jonas ir Albina Jokubauskas (per Dalią Augūnienę), Juno Beach, FL; Viktorija Kudirka, Chicago, IL;

20.00 dol. Michael MacQueen, College Park, MD; Vytautas Bandžiulis, Melrose Park, IL; Lijolė Židonytė, New Haven, CT; Stasys Ančiulis, Twin Lakes, WI; Bronė Dirmantas, (už atvirutes ir 1995 m. kalendorių), Chicago, IL;

15.00 dol. Stasys Sidlauskas, Springfield, IL; Kęstutis Sušinskas, Lemont, IL; Kestovlas Tuminas, Glendale, CA; Vytautas Mikliūnas, St. Petersburg, FL; V. Grebliūnas, Surfside, FL; Ignas ir Janė Skirgaudas, San Diego, CA; Anthony Folius, Chicago, IL; Bronius Underys, Chicago, IL; Povilas Okincinas, Cicero, IL;

12.00 dol. Rimas Kalvaitis, Contocook, NH;

11.25 dol. V. Vygantas, Dallas, TX;

11.00 dol. Bruno Baukys, St. Petersburg Beach, FL;

10.00 dol. Juozas Orentas, Dearborn Hts, MI; David and Daiva Lukasiwicz, Novi, MI; Ona Vysniauskas, Brookfield, IL; Alda Kazlauskas, Denver, CO; Stasė Kriaučeliūnas, Highland, IN; A. Kuprenas, Ranco Pls. Vrds, CA; Pranas Spakauskas, East Hartford, CT; Antanas Stankevičius, Melrose Park, IL; Algis Tirva, Glenview, IL; Petras Malinauskas, Chicago, IL; A. Mikučauskas, Lemont, IL; Ona Linartas, Elizabeth, NJ; V. Overlingas, Chicago, IL; Regina J. Connolly, Chicago, IL; Ignas Stankus, Cleveland, OH; Pijus Stončius, Orland Park, IL; Antanas Sereika, Chicago, IL; Mary Gendrolis, Spring Hill, FL; P. Nevarauskas, Toledo, OH; S. Paulavičius, Davenport, IA; Adelė Juskenė, Chicago, IL; Elena Sepikas, Van Nuys, CA;

10.00 dol. Monika Lambertas, Santa Monica, CA; Stanley Daržinskis, Ponce Inlet, FL; Povilas Matiukas, Chicago, IL; J. Simaitis, Forest Hills Gard, NY; J. Norvila, Brooklyn, NY; dr. Alex ir Violeta Shtromas, Hillsdale, MI; Vladas Raštis, Chicago, IL; Janina Nomeika, Rochester, NY; Justas Šarauškas, Woodridge, IL; R. Zorska, University Hts., OH; E. Pocius, Beverly Shores, IN; Vito ir Milda Radzevičius, Palos Hills, IL; D. R. Nasvytis, Euclid, OH; kun. Kęstutis Trimakas, Westchester, IL; Irene Vinclovas, Mayfield Vill., OH; Jurgis Gimbutas, Arlington, MA; J.W. Kuncas, Ex-Port, PA; dr. Petras Kisielius, Cicero, IL; Juozas Pivoriūnas, Cleveland, OH; Romas Libus, Chicago, IL; K.A. Girdvainis, Lisle, IL; A. Krėmeris, Palos Heights, IL; V. Kuzmickas, Waterbury, CT; Maria Valiukevičius, Sun City, CA; Jadvyga Tamaševičienė, Chicago, IL; Algirdas Šilbajoris, Ormond Beach, FL; Bronius Bunys, Montreal, Ont., Kanada; Sofija Šimkienė, Royal Oak, MI; Veronika Rutenis, Hyannis, MA; Danutė Jankienė, Redford, MI; Tadas Normantas, Glenwood, IL; Juozas Navakas, Gulfport, FL; Joseph Rygelis, Thompson, CT; A. Pakalniškis, Chicago, IL; Alfons Liszkiewicz, Spring, TX; J. Bulota, Baltimore, MD; Bronė Kuodis, Arlington, MA; Janina Miliauskas, Worcester, MA; Feliksas Valaitis, Lemont, IL; A. Urbonas, Toronto, Ont., Kanada; J. Sakevičius, Chicago, IL; Juozas Pivoriūnas, Cleveland, OH; Jonas Martinkus, Chicago, IL; Adelė Grina, Oak Lawn, IL;

Vincas Staniškis, Palatine, IL; dr. Laimutė Griniūtė, Melrose Park, IL; M. Lapienis, Sudbury, Ont., Kanada; J. Mackonis, Chicago, IL; P. Petrušaitis, Racine, WI; Jonas Narusas, Euclid, OH; Marija Titenė, Cleveland, OH; Anthony Marchertas, Downers Grove, IL; Regina Bagdonienė, Hamilton, Ont., Kanada; A. Jagela, Toronto, Ont., Kanada; V. Kolyčius, Toronto, Ont., Kanada; S. Gladkauskas, Detroit, MI; Emilija Paškauskas, Providence, RI; Irena Kudirka, Mason City, IL; R. Nemunaitis, Brentwood, TN; Valerija Aukštikalnis, Boston, MA; B. Karaska, Defran, NJ; R.P. Valaitis, Oakland, CA; J. ir M. Mikutaitis, Chicago, IL; Jadvyga Poška, Oak Lawn, IL; Vincas Simanavičius, Salt Lake City, UT; dr. V. Tumasonis, Orland Park, IL; A. Vitkus, Palos Heights, IL; Liuda Petravičius, Chico, CA; Pranė Marcinkus, Oak Lawn, IL; Viktoras Veselka, Livonia, MI; Paulius Endzelis, Riverton, IL; Algirdas Stepaitis, Arlington Heights, IL; Veronika Dubickas, Chicago, IL; A. J. Jankunas, Cicero, IL; K. Jauniškis, Dover, MA; Vytautas Taseckas, Mississauga, Ont., Kanada; M. Janonis, Brockton, MA; Frances Gailunas, Worcester, MA; A. Leparskas, Warren, MI; Lidija Ringienė, Palos Heights, IL; R. Kunderis, Waukegan, IL; Laima Novickas, Beverly Shores, IN; A. V. Dundzila, McLean, VA; Linas ir Teresė Meilus, Willowbrook, IL; S. Jameikis, Chicago, IL; Dalia Būtenas, Oak Lawn, IL; Vytautas Jonaitis, Grand Rapids, MI; J. Bardauskas, Chicago, IL; Algirdas Čepenas, Oak Lawn, IL; M. Viederis, Oak Lawn, IL; Juozas Lekys, Chicago, IL; J. Raciūnas, Phoenix, AZ;

Dėkojame už visas aukas, padedančias vieninteliu užsienio lietuvių dienraščiui išsilaikyti. Aukos tikrai nuoširdžiai įvertinamos!

Pranešu draugams ir pažįstamiems, kad šių metų rugpjūčio 8 dieną Adelaidėje, Australijoje, sulaukusi 93 metų mirė

A.†A.
JANINA KUTKIENĖ
Butnevičiūtė
anksčiau gyvenusi St. Charles, Illinois.
Liūdinti duklė Danutė.

A.†A.
ALGIUI DANTAI
mirus, JULYTEI DANTIENEI ir jos visai šeimai giliausia užuojautą reiškiamo.
Algimantas ir Alė Kėželiai
Žibutė ir Edvardas Gower
Robertas ir Rita Kėželiai

A.†A.
ALGIUI V. DANTAI
nelauktai iškeliavus į Amžinybę, gilią užuojautą reiškiamo JULIJAI DANTENEI, Draugo Fondo įgaliotinei Philadelphiaje.
Draugo Fondo direktorių taryba

Ginklo broliūrų leitenantui
A.†A.
FELIKSUI DAUKANTUI
mirus šių metų rugpjūčio 12 d. Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.
Užsieny gyvenantys P.L.P. Karo
Mokyklos XX laidos karininkai

go, IL; Regina J. Connolly, Chicago, IL; Ignas Stankus, Cleveland, OH; Pijus Stončius, Orland Park, IL; Antanas Sereika, Chicago, IL; Mary Gendrolis, Spring Hill, FL; P. Nevarauskas, Toledo, OH; S. Paulavičius, Davenport, IA; Adelė Juskenė, Chicago, IL; Elena Sepikas, Van Nuys, CA;

10.00 dol. Monika Lambertas, Santa Monica, CA; Stanley Daržinskis, Ponce Inlet, FL; Povilas Matiukas, Chicago, IL; J. Simaitis, Forest Hills Gard, NY; J. Norvila, Brooklyn, NY; dr. Alex ir Violeta Shtromas, Hillsdale, MI; Vladas Raštis, Chicago, IL; Janina Nomeika, Rochester, NY; Justas Šarauškas, Woodridge, IL; R. Zorska, University Hts., OH; E. Pocius, Beverly Shores, IN; Vito ir Milda Radzevičius, Palos Hills, IL; D. R. Nasvytis, Euclid, OH; kun. Kęstutis Trimakas, Westchester, IL; Irene Vinclovas, Mayfield Vill., OH; Jurgis Gimbutas, Arlington, MA; J.W. Kuncas, Ex-Port, PA; dr. Petras Kisielius, Cicero, IL; Juozas Pivoriūnas, Cleveland, OH; Romas Libus, Chicago, IL; K.A. Girdvainis, Lisle, IL; A. Krėmeris, Palos Heights, IL; V. Kuzmickas, Waterbury, CT; Maria Valiukevičius, Sun City, CA; Jadvyga Tamaševičienė, Chicago, IL; Algirdas Šilbajoris, Ormond Beach, FL; Bronius Bunys, Montreal, Ont., Kanada; Sofija Šimkienė, Royal Oak, MI; Veronika Rutenis, Hyannis, MA; Danutė Jankienė, Redford, MI; Tadas Normantas, Glenwood, IL; Juozas Navakas, Gulfport, FL; Joseph Rygelis, Thompson, CT; A. Pakalniškis, Chicago, IL; Alfons Liszkiewicz, Spring, TX; J. Bulota, Baltimore, MD; Bronė Kuodis, Arlington, MA; Janina Miliauskas, Worcester, MA; Feliksas Valaitis, Lemont, IL; A. Urbonas, Toronto, Ont., Kanada; J. Sakevičius, Chicago, IL; Juozas Pivoriūnas, Cleveland, OH; Jonas Martinkus, Chicago, IL; Adelė Grina, Oak Lawn, IL;

Vincas Staniškis, Palatine, IL; dr. Laimutė Griniūtė, Melrose Park, IL; M. Lapienis, Sudbury, Ont., Kanada; J. Mackonis, Chicago, IL; P. Petrušaitis, Racine, WI; Jonas Narusas, Euclid, OH; Marija Titenė, Cleveland, OH; Anthony Marchertas, Downers Grove, IL; Regina Bagdonienė, Hamilton, Ont., Kanada; A. Jagela, Toronto, Ont., Kanada; V. Kolyčius, Toronto, Ont., Kanada; S. Gladkauskas, Detroit, MI; Emilija Paškauskas, Providence, RI; Irena Kudirka, Mason City, IL; R. Nemunaitis, Brentwood, TN; Valerija Aukštikalnis, Boston, MA; B. Karaska, Defran, NJ; R.P. Valaitis, Oakland, CA; J. ir M. Mikutaitis, Chicago, IL; Jadvyga Poška, Oak Lawn, IL; Vincas Simanavičius, Salt Lake City, UT; dr. V. Tumasonis, Orland Park, IL; A. Vitkus, Palos Heights, IL; Liuda Petravičius, Chico, CA; Pranė Marcinkus, Oak Lawn, IL; Viktoras Veselka, Livonia, MI; Paulius Endzelis, Riverton, IL; Algirdas Stepaitis, Arlington Heights, IL; Veronika Dubickas, Chicago, IL; A. J. Jankunas, Cicero, IL; K. Jauniškis, Dover, MA; Vytautas Taseckas, Mississauga, Ont., Kanada; M. Janonis, Brockton, MA; Frances Gailunas, Worcester, MA; A. Leparskas, Warren, MI; Lidija Ringienė, Palos Heights, IL; R. Kunderis, Waukegan, IL; Laima Novickas, Beverly Shores, IN; A. V. Dundzila, McLean, VA; Linas ir Teresė Meilus, Willowbrook, IL; S. Jameikis, Chicago, IL; Dalia Būtenas, Oak Lawn, IL; Vytautas Jonaitis, Grand Rapids, MI; J. Bardauskas, Chicago, IL; Algirdas Čepenas, Oak Lawn, IL; M. Viederis, Oak Lawn, IL; Juozas Lekys, Chicago, IL; J. Raciūnas, Phoenix, AZ;

Dėkojame už visas aukas, padedančias vieninteliu užsienio lietuvių dienraščiui išsilaikyti. Aukos tikrai nuoširdžiai įvertinamos!

Pranešu draugams ir pažįstamiems, kad šių metų rugpjūčio 8 dieną Adelaidėje, Australijoje, sulaukusi 93 metų mirė

A.†A.
JANINA KUTKIENĖ
Butnevičiūtė
anksčiau gyvenusi St. Charles, Illinois.
Liūdinti duklė Danutė.

A.†A.
ALGIUI DANTAI
mirus, JULYTEI DANTIENEI ir jos visai šeimai giliausia užuojautą reiškiamo.
Algimantas ir Alė Kėželiai
Žibutė ir Edvardas Gower
Robertas ir Rita Kėželiai

A.†A.
ALGIUI V. DANTAI
nelauktai iškeliavus į Amžinybę, gilią užuojautą reiškiamo JULIJAI DANTENEI, Draugo Fondo įgaliotinei Philadelphiaje.
Draugo Fondo direktorių taryba

Ginklo broliūrų leitenantui
A.†A.
FELIKSUI DAUKANTUI
mirus šių metų rugpjūčio 12 d. Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.
Užsieny gyvenantys P.L.P. Karo
Mokyklos XX laidos karininkai

Ginklo broliūrų leitenantui
A.†A.
FELIKSUI DAUKANTUI
mirus šių metų rugpjūčio 12 d. Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.
Užsieny gyvenantys P.L.P. Karo
Mokyklos XX laidos karininkai

Ginklo broliūrų leitenantui
A.†A.
FELIKSUI DAUKANTUI
mirus šių metų rugpjūčio 12 d. Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.
Užsieny gyvenantys P.L.P. Karo
Mokyklos XX laidos karininkai

Ginklo broliūrų leitenantui
A.†A.
FELIKSUI DAUKANTUI
mirus šių metų rugpjūčio 12 d. Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.
Užsieny gyvenantys P.L.P. Karo
Mokyklos XX laidos karininkai

Ginklo broliūrų leitenantui
A.†A.
FELIKSUI DAUKANTUI
mirus šių metų rugpjūčio 12 d. Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.
Užsieny gyvenantys P.L.P. Karo
Mokyklos XX laidos karininkai

Ginklo broliūrų leitenantui
A.†A.
FELIKSUI DAUKANTUI
mirus šių metų rugpjūčio 12 d. Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.
Užsieny gyvenantys P.L.P. Karo
Mokyklos XX laidos karininkai

Ginklo broliūrų leitenantui
A.†A.
FELIKSUI DAUKANTUI
mirus šių metų rugpjūčio 12 d. Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai GENOVAITEI, dukroms, sūnui ir giminėms.
Užsieny gyvenantys P.L.P. Karo
Mokyklos XX laidos karininkai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

BALFo gegužinė – vasarą šventė įvyks šį sekmadienį, Jaunimo centre. Ši tradicinė diena iš visų buvusių ir esamų vasaros susibūrimų, kaip juos pavadintume, išliko ilgiausias metas ir artinasi prie 50-čio minėjimo. Lietuva, išgyvenusi komunistų okupaciją, kalėjimus, lagerius, Sibiro tremtį, įvertina BALFą, jo atliktus labdaros darbus ir žmonių gyvybių išsaugojimą. Iš Lietuvos į BALFą ateina kas savaitę šimtai laiškų. Vieni reiškia padėką, kiti prašo pagalbos. BALFo labdaros darbas apima visą Lietuvą – tremtinius, politinius kalinius, partizanus, ligonius, senelius ir našlaičius, kur jie begventų, prieglaudose ar juos remiančiose šeimose. Šį sekmadienį, būkime visi baltfininkai, susiburkime gegužinėje. Dalyvaus ir mūsų visuomenininkė, BALFo pirm. Marija Rudienė švenčianti 55 vedybinio gyvenimo metus su Antanu Rudžiu.

V.K.

Siaučiant karščiams, Čikagos miesto Pradotojų paslaugų įstaigos vadotojų maisto parduotuvės, kad jų šaldytuvuose nebūtų sugedusių produktų, kas jau daug kartų pasitaikė, ypač mažose, privačiose krautuvėse. Kelios tokios parduotuvės buvo uždarytos, radus nehygieniška laikoma gendantį maistą. Labiausiai tikrinami šaldytuvai, kuriuose laikoma mėsa, pieno produktai, paukštiena, žuvis. Pirkėjai perspėjami kreipti daugiau dėmesio į savo apylinkės krautuvėlių stovį ir nepirkti produktų, jeigu jie neatrodo švieži, buvo atsideidę ir vėl sušaldyti, ir pan.

Jadvyga Jankauskienė, Chicago, IL., siūsdama „Draugo“ prenumeratos mokėstį, dar pridėjo 105 dol. Tai smagu: mūsų čikagietė jau ne pirmą kartą padeda savo laikraščiai ir tiems, kurie jį leidžia. Nuosirdžiausiai dėkojame už moralinę bei finansinę pagalbą.

Dr. Albina Prunskienė išvyko trin savaitėm Lietuvon, kur žada kiek sveikata leis, aplankyti našlaičius ir jų globėjus.

Dažnas trečiadienio „Dainų popiečių“ žydrinių lietuvių centre – „Seklyčioje“ – svečias muz. Faustas Strolia.

x TRANSPAK praneša: „Nuo liepos 1 d. minimalus atlyginimas Lietuvoje – 150 Lt., o vidutinė pensija sudaro 152 Lt.“. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Ieškau pirkti 36 tomu Liet. enciklopediją. Skambinti 312-434-4146.

(sk)

x Parduodame bilietus kelionoms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Disney World atostogos – \$359. Skambinti: T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

Rašytojas Ichokas Meras dalyvaus Santaros-Sviesos suvažiavime, įvyksiančiame rugsėjo 7-10 d. Watervliet, Michigan. Suvažiavime bus supažindinta su jo naujausia knyga „Apverstas pasaulis“.

Kun. Viktoras Rimšelis, MIC, išvysta šiam savaitgaliui į Manchester, Mich., dalyvauti LFB stovykloje Dainavoje. Penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį jis aukos šv. Mišias stovyklos dalyviams.

Ar pasiilgote smagios, „senoviškos“ pramogos? Nekalto Prasidėjimo parapija Brighton Parke ruošia kaip tik tokią pramogą – linksma karnavalą su visais priedais: muzika, dainomis, laimėjimais, skaniu maistu ir gerais draugais. Karnavalas prasidės rugpjūčio 23 d. ir tęsis iki 27-tosios. Viskas vyks čia pat, Čikagoje, parapijos apylinkėje (44 ir California Ave.). Klebonas kun. Anthony Puchenski kviečia esamus, buvusius (ir gal net būsimuosius) parapijiečius atsilankyti į karnavalą ir maloniai praleisti laiką, o tuo pačiu paremti parapiją.

„Lira Singers“, žinomos dainininkės, atliks programą sekmadienį, rugpjūčio 27 d., 3 val. p.p. Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos karnavalo metu. Jos dainuos lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir ispaniškai. Visos dainos bus labai nuotaikingos. Kviečiame pasiklausti.

Petras Grina, Nishanic Station, NJ, siūsdamas „Draugo“ prenumeratos mokėstį, dar pridėjo 105 dol. Jis yra vienas laikraščio rėmėjų, kurie ne pirmą kartą padeda leidimo finansines bėdas palengvinti. Džiaugiamės, linkėdami jam geros sėkmės ir nuosirdžiausiai dėkojame už auką.

Irena Kairyte, Oak Lawn, IL, už „Draugo“ laimėjimo bilietus atsuntė 110 dol. Ji nepailstamai dirba Lietuvos vaikų šalpos darbe, o vienintelį užsienio lietuvių dienraštį vis prisimena savo aukomis. Nuosirdus aciū už įvertinimą mūsų pastangų ir pagalbą.

BALFo gegužinė rengiama rugpjūčio 27 d., sekmadienį, Jaunimo centro patalpose. Pradžią 12 val. dienai, kavinei veiks nuo 10 val. ryte. Gegužinėje bus geras maistas, veiks baras, laimės šulinys, gros muzika, didysis dovanų paskirimas ir kiti įvairumai. Jeigu bus karštas oras, salė bus vėsinama. Rengėjai: BALFo apskrities valdyba, kuriai pirmininkauja Stasys Vanagūnas, ir skyriai maloniai kviečia lietuviškąja visuomenę gausiai atsilankyti ir tuo paremti šalpos darbą.

Virginija Našlenienė iš Raseinių, Ateitininkų studijų dienose, Dainavoje, rugsėjo 3 d. praves etnografinę vakaro programą, kuri susidės iš liaudies pasakų, dainų ir šokių. Dalyviai galės kartu padainuoti liaudies dainas ir paškoti senuosius liaudies šokius. Del registracijos prašome skambinti Lidijai Ringienei (708) 361-2557.

x A.A. Prano Tamaševičiaus laidotuvių metu suaukotos pinigų sesuo Eleonora Paliulionienė atsuntė „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui sakymą: „A.A. Brolio atminimą pagerbti suaukotas \$255 siunčiu jums ir prašau \$50 paskirti (aukotojų prašymu) lietuviams grįžantiems iš Sibiro, o likusius Lietuvos našlaičių paramai“. Reikiame užuojautą seseriai ir artimiesiems, o aukotojams Sibiro tremtinių ir našlaičių vardu dėkojame. „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

JURIO GERMANO TYRIMAI SKRIS Į ERDVE

Dr. Juris Germanas, Houston universiteto organinės chemijos profesorius, atlieka tyrimus su proteinais ir jų pritaikymu vaisių gamybai. Vienas jo tyrimų su proteinais, išgautais iš liguisto organizmo, yra priimtas į „Space Shuttle“ tyrimų programą. Tikima, kad tyrimai bus vykdomi viename artimiausiam erdvėlaivio Discovery skrydžiui. Su Jurio laboratorijoje paruoštais eksperimentais darbuosis astronautai. Bus bandoma kristalizuoti proteinus erdvės aplinkoje, nes, kai neveikia Žemės trauka, proteinais geriau kristalizuojasi, išgaunamos trijų dimensijų struktūros. Tikimasi įdomių rezultatų, kurie, jei tyrimai bus sėkmingi, praplės mokslo žinias apie proteinus ir bus naudingi vaistų projektavimui ir tobulinimui.

Dr. Juris tai pat atlieka tyrimus pagal NATO užsakymą ir rugsėjo mėn. dalyvaus tarptautiniame biochemikų suvažiavime Vokietijoje, kur duos pranešimą.

Juris Germanas baigė Švč. M. Mrijos Gimimo pradinę mokyklą Čikagoje ir Downers Grove South gimnaziją. Bakalauro mokslų gavo University of Illinois, Urbana, o daktaro laipsnį iš University of California, Berkeley. Studijas gilino Rockefeller universitete New Yorke ir California Institute of Technology. Rugpjūčio 20-23 d. jis dalyvaus Amerikos chemikų suvažiavime Čikagoje.

Tėvai archit. Vytautas ir mok. Liuda Germanai džiaugiasi sūnaus pasiekimais, o lietuvių visuomenė dr. Juriui linki sėkmės garsinti Lietuvos vardą savo naujais atradimais.

Janina Juknevičienė

Lietuvių Opera jau pradėjo pasiruošimus naujam veiklos sezonui. Kadangi visa mūsų kultūrinė veikla išsilaiko tik mūsų pačių aukomis, tai mūsų Opera šį trečiadienį išsiuntinėjo prašymus daugeliui lietuvių, prašydama išplatinti arba įsigyti laimėjimų bilietus, kad galėtų pastatyti lietuvišką operą. Operos valdyba taria nuosirdus aciū Birutei Jasaitienei, kad leido pasinaudoti „Seklyčio“ patalpomis vykdamas bilietų išsiuntimą ir talkininkams – Natalijai Aukštuolienei, Jonei Bobinienei, Salomėjai Daulienei, Jucei Ivaišauskieni, Ingai Matusevičiūtei, Rūtai Mielulienai, Aldonai Olienei, Regainai Smolinskienei, Daliai Stankaitienei, Viktorijai Valavičienei, Vytautui Aukštuoliui, Romui Burneikiui, Kazimierui Dauliui, Edvardui Jokūbauskui, Antanui Krutuliui, Mečislouvi Mikutaičiui, Pranui Oliui, Vytautui Prialgauksui, Vytautui Radžiui, Jonui Vyšniauskui. Užsienio lietuviai turime vienintelę Operą, tad prašome neatsakyti padėti šiai mūsų kultūrinei veiklai.

Iš kairės: Viktoras Sadauskas, Algis Thaus ir Emilija Pranckevičiute „Žibuželio“ mokykloje.

Nuotr. Jūratės Fischer

Brolių skautų gretos šią vasarą Rako stovykloje.

DIDŽIOJI GEGUŽINĖ

Kai šios vasaros karščiai Čikagoje visus negailėstingai kaitina, kai Michigano ežero 77 laipsnių vanduo nebeatšaldo ir saulėtai paplūdimyje kerta per galvą, atgaivai geriausia vieta Pasaulio lietuvių centras. Jame sekmadieniais visų laukia vėsi Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčia su šv. Mišiomis ir saldama didžioji salė su įvairiais kultūriniais renginiais, ruošiamais specialaus komiteto, jam vadovaujant pirm. Bronėi Nainienei. Deja, didžiosios centro gegužinės salėje nesuruošė. Tik centro sodylyje gali sutilpti ilgi gegužinės stalai ir gausūs, gausūs svečiai. Bet kas eis į sodelį tokioje karščiuose?

Ir nežinia, ar Br. Nainienė su visomis komiteto talkininkėmis visą vasarą meldėsi, kad rugpjūčio 20 d., sekmadienį būtų sauletas, bet vėsus, ar su maldomis joms padėjo atostogaujantis buvęs misijos kapelionas kun. Leonas Zaremba, SJ. Didžiosios centro gegužinės oras buvo kaip užsakytas – be karščio, su saule ir gailinančiu vėjeliumi. Apie 700 svečių suvažiavo į gegužinę iš arti ir toli. Virtuvės darbuotojos: Vilija Marchertinė, Alė Karaliūnienė, Aldona Paliakienė, Sofija Kunstmanienė, Elena Jasinevičienė, Zita Dapkienė, Birutė Navickienė ir jų talkininkai: Alfredas Mikučiauskas, Ričardas Kunstmanas ir Linas Gyls nespėjo skusti bulves, kepti kugelių, maltinius ir kitus patiekalus, sveteliams viską suvalgant ir bare, kurį aptarnavo jaunieji centro talkininkai – Audrius Remeikis, Vytenis Kirvelaitis bei Algis Jonušas, visus gausius gerimus ištuštinant. Sunkiai dirbo ir maisto dalintojos: Dalia Dundzilienė, Vida Jonušienė, Lidija Ringienė, Rūta ir Kestutis Sušinskai, Jūratė Bakaitienė, Dalia Januškiene, Linda Mikučiauskaitė, Alicija Mikučiauskaitė ir Pranutė Domanskienė. Kava ir pyragais vaišino Lilė Juzienė ir Marcelė Jonušienė. Laimėjimų ir lošimų bilietus platino Alytė Lieponienė, Bronius Mikenas ir Algis Bakaitis. Su mažaisiais žaidimus pievoje pravedė Violeta Karalienė – Montessori mokytoja. Tinklinio aikštėje, kuria plačiai naudojasi jaunimas, žaidė jau suaugęs jaunimas, suorganizuotas Edmun-

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Immaculate Conception“, Lithuanian Roman Catholic Church, East St. Louis, Illinois“. Šimto metu – 1895-1995 – sukaktuvinis leidinelis anglų kalba. Paruošė vienas parapijos patikėtinis, Zigmas Grybinas. Leidinėlį ypatinga vertė: Nekalto Prasidėjimo parapijos istorija, kartu liudijanti ir lietuvių įsikūrimą šioje vietoje, lietuviškos parapijos ikūrimą ir parapijos kaitą per šimtą metų. Tai, galima sakyti, visu lietuviškų parapijų šiame krašte istorija ir likimas... Knygelė iliustruota nuotraukomis, po kuriomis parašai anglų ir lietuvių kalba (įdomu, kodėl nėra ir teksto abiem kalbom).

• „Lithuanian Heritage“, 1995 m. liepa/rugpjūtis. Žurnalas leidžia Baltech Publishing, vyriausiasis redaktorius – Val Ramonius; meninė priežiūra – Victoria A. Jamontas, administratorė – Aldona Remeika. Žurnalas daro labai teigiamą įspūdį ir savo medžiaga, ir apipavidalinimu, nes leidžiamas gerame kreidiniame popieriuje, gražiai atrodo ir gausios nuotraukos, ir raidės. Anglų kalba gera, straipsniai įdomūs, informatyvūs; reklamos spausdinamos žurnalo paskutiniuose puslapiuose ir neišblaško skaitytojo savo nuolatinu išiterpimu. Spalvotas priekinis viršelis – Dariaus ir Girėno lektuvai, tad ir pagrindinis straipsnis yra apie jų narsų žygį per Atlantą bei tragišką to žygio pabaigą. Taip pat rašoma apie Napoleono „nuotykius“ Lietuvoje, lietuviškų pavardžių kilmę, paties redaktorius išpūdziai iš apsilankymo tėvynėje, apie Žolinės šventę ir t.t. Žurnalas 40 psl., reguliaraus formato, vieno numerio kaina 4.50 dol., metinė prenumerata (JAV) – 24.95 dol., leidžiamas kas du mėnesiai. Administracijos adresas: Baltech Publishing, P.O. Box 225, Lemont, IL 60439-0225. Verta „Lithuanian Heritage“ žurnalą patiems susidomėti ir supažindinti su juo savo amerikiečių draugus bei pažįstamus.

Nuotr. Jono Tamulaičio

dens sezonui.

Gegužinės dalyvių pasveikino PLC tarybos pirmininkas adv. Rimas Domanskis, padėkodamas už taip gausų atsilankymą ir visokeriopą centro rėmimą, kuris tikrai yra didžiausias ir stipriausias lietuviškos išlaikymo tvirtovė visoje išeivijoje.

– Ar nepavargstate su tais centru renginiais, – užklausias Bronė Nainienė, renginių pirmininkė.

– Visos pamirštam nuovargi, sulaukdamas tokį gausų svečių būrį. Tiek dar nebuvo nei vienoje gegužinėje. O centras mums visiems labai reikalingas. Mes visi jį išlaikom, o jis išlaiko mus, – atsakė ji už visus PLC darbuotojus ir darbštųjų moterų komitetą.

Gegužinės svečiams, jos rengėjoms – kultūrinį renginių komitetui bei talkininkams ir „Nemuno“ orkestrui nuosirdžiausiai padėjojo PLC valdybos pirmininkas Algis Bakaitis. Sekė centro loterijos laimingųjų bilietų traukimas, skelbiant laiminguosius. Jie buvo: \$1,000. Frank Samanas, Chicago, IL, \$500. Robert Alekna, Worcester, MA, \$150. V. P. Janušonis, Dousman, WI. \$150. Tom Stemmy, Green Bell, Maryland ir \$100. Irena Langyte, CA.

Sekmadienio gegužinės ruošia prasidėjo jau penktadienį. Čia virtuvėje 700 maltinių iškepė Juzelė Ramienė, Stasė Simokaitienė, Silvija Wade ir Salutė Undraitienė.

Didžioji Pasaulio lietuvių centro gegužinė praėjo labai sėkmingai. Su rudens lapais prasidės įvairūs lietuviški renginiai didžiojoje salėje, sporto salėje, Bočių menėje ir sudundės lituanistinės mokyklos klases nuo didžiausio mokinių būrio. Toks yra didžiausias lietuvių centras išeivijoje. Lemonto priemiestyje.

Br. Juodelis

TEISINGUMO PRINCIPAI

• Vytautas Antanas Dambraiva, „Teisingumo principai“, išleido „I laisvę fondo filialas“, Kaunas, 1995 m. Turinį sudaro V. A. Dambrovos studija, parengta Lietuvių katalikų mokslų akademijos suvažiavimui Kaune 1994 m. birželio 10 d., taip pat nuorodą priedas ir autorius „Curriculum Vitae“. Knygelė 47 psl., spausdinta „Morkūnas ir Ko“ spaustuvs Kaune. Galima užsisakyti adresu: I laisvę fondas, c/o A. Pargauskas, 8908 Butterfield Lane, Orland Park, IL 60462.

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.